

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we
Lwowie 4 zł 50 gr.
dostawą do do-
mu i w całej
Polsce z przesył-
ką pocztową 4 zł
50 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.

Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesię-
cznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 18
Telefon redakcji
19.

w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

Najlepszą herbatę poleca F-a „ZAKOPANE“ Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka — 24 — Sapielny 25.

O wewnętrzne odrodzenie.

Lwów, 18 maja.

(x) Po zniknięciu koczowniczych dni, które tyle pochłonięły o-
nar, przyszedł do steru rząd urzęd-
niczy, złożony pod przewodnictwem
P. Bartla i zatwierdzony przez Mar-
szałka Rataja — przy udziale Mar-
szałka Piłsudskiego.

Nowy rząd, który uważa się sam
za chwilowy, trwać ma tylko do
chwili wyboru nowej głowy Pań-
stwa. Jako rząd chwilowego zastęp-
cy Prezydenta Rzpltej, złoży swą
władzę w ręce nowego Prezyden-
ta, co zapewne nastąpi za 8 do 10
dni.

Zadanie tego rządu jest mimo to
bardzo ciężkie, tembardziej, że nie-
tylko musi wykonać szereg obo-
wiązków, nie cierpiących zwłoki, a-
le też określił sobie zadanie szer-
sze, bo chce położyć podwaliny
pod budowę przyszłości — jak wy-
nika z odezwy, którą wydał do
społeczeństwa.

Odezwa ta zaznacza, że rząd
wystąpi z planem niezbędnej na-
prawy organizacji życia państwo-
wego i zwraca się do wszystkich
obywateli z żądaniem posłuchu i
nieprzeszkadzania rządowi przez
jakiegokolwiek nieuprawnione samo-
dzielne wystąpienia.

Niespodziana zarysowuje się
konstelacja, która jest rozczarowa-
niem dla jednej i drugiej strony wal-
czącej.

Obie bowiem strony spodziewa-
ły się, że z chwilą zwycięstwa Mar-
szałka Piłsudskiego przyjdzie do
dyktatury, której jedni się obawiali,
drudzy pragnęli. Tymczasem linia
działalności Marsz. Piłsudskiego po-
została konsekwentna w tworzeniu
niespodzianek.

Ograniczywszy działalność swą
do rewolucji wojskowej, wraca do
koncepcji parlamentarizmu i pra-
worządności, w czem niewątpliwie
udział miał również Marsz. Rataj,
spełniający ciężkie i odpowiedzialne
zadanie.

Zapewne rewolucja ta dokonać
się mogła bezkrwawo i bez strasz-
nej bratobójczej walki, ale krew,
która spłynęła na ulicach Warsza-
wy, wymaga obecnie wewnętrznej
konsolidacji i rzuca zasłony na 3
dni, które zaciążyły na piersiach ca-
łego społeczeństwa.

Nie pora już dziś na rekrimiację
i szukanie winowajców, bo każda
chwila, stracona na dalsze pora-
chunki wewnętrzne, przyniesie mo-
że Państwu szkodę, której już nie
będzie łatwo naprawić.

Marsz. Piłsudski, rzucając na
szalę wypadków swą wolę i życie

Kandydatury na Prezydenta Rzpltej.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 17 maja.

Decyzja co do terminu zwołania
Zgromadzenia Narodowego zapad-
nie na jutrzejszym posiedzeniu Ra-
dy gabinetowej. Stronictwa lewicy
solidarnie wysuwają kandydaturę
Marszałka Piłsudskiego. Jak sły-
chać — Marszałek nie zamierza przyjąć
wyboru. Jako kandydatury kom-
promisowe wysuwają p. Aleksandra

Skrzyńskiego i prof. Bobrzyńskie-
go. Jest możliwym, że prawica po-
stawi kandydaturę prowokacyjną,
b. prezydenta Wojciechowskiego
lub marsz. Trąpczyńskiego.

Szalona agitacja Poznania, by
tam odbyć Zgromadzenie, niema
najmniejszych widoków powodze-
nia.

—ox ox—

Zmiany na naczelnych stanowiskach.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

Rada Ministrów rozpatrywała na
dzisiejszym posiedzeniu sprawy per-
sonalne i powzięła uchwałę, na mo-
cy której p. podsekretarz stanu w
min. spraw zagr., Kajetan Moraw-
ski, podsekretarz stanu w min. ro-
bót publ. p. Rybczyński oraz podse-
kretarz stanu w min. spraw wewn.
p. Olpinski przeniesieni zostają w
stan nieczynny. Równocześnie mia-
nowała Rada Ministrów na wiosek
kierownika min. spraw zagr., p.
Zaleskiego, podsekretarzem stanu w
tymże resorcie p. Romana Knolla, b.

posta Rzeczypospolitej w Moskwie
i Angorze.

Równocześnie postanowieniem Ra-
dy Ministrów został przeniesiony w
stan nieczynny prezes Izby skar-
bowej we Lwowie, p. dr. Ignacy
Weinfeld. Kierownictwo lwowskiej
Izby skarbowej zostało powierzone
dotychczasowemu wiceprezesowi p.
dr. Tadeuszowi Pollakowi.

P. Weinfeld może być w ciągu
najbliższych 6 miesięcy ponownie
powołany do służby, po upływie te-
go czasu przechodzi na emeryturę.

—ox xo—

Dziś rozstrzygnie się los internowanych generałów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

Jutro, we wtorek, odbędzie się
posiedzenie Rady gabinetowej z u-
działem Marszałka Rataja, jeśli
mu stan zdrowia na to pozwoli.

Jak wiadomo, posiedzenie Rady
gabinetowej odbywa się poufnie bez
udziału urzędników i protokolantów.

Na posiedzeniu jutrzejszym mają
być rozpatrywane sprawy zwolnienia
Zgromadzenia Narodowego oraz los
internowanych w Wilanowie gene-
rałów Rozwadowskiego, Zagórskie-
go, Stanisława Hallera, Kukieła i
pułk. Roztorowskiego.

—xo xo—

Zagranica uznała stan wytworzony za legalny.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

Korpus dyplomatyczny w War-
szawie uznał stan wytworzony w
Polsce za legalny i zgodny z kon-
stytucją. Przewidywane jest, że po
dokonaniu wyboru Prezydenta

przez Zgromadzenie Narodowe —
wszyscy akredytowani posłowie
przedstawiają nowo obranemu Pre-
zydentowi nowe listy uwierzytelnia-
jące.

żołnierzy, wziął na siebie wielką
odpowiedzialność, z którą dziś po-
dzielił się z Marsz. Ratajem i pre-
mierem Bartlem.

Należy ufać, że ci trzej mężowie,
których życie wysunęło na czoło
najcięższej chwili, jaką Państwo na-
sze przechodzi od 8 lat — sprosta-
ją zadaniu i że zaspokoją postulat
najważniejszy i tęsknotę całego
Państwa do silnej i uczciwej wła-
dzy w Państwie.

Należy wyrazić nadzieję, że tak
do „lewej“, jak i „prawej“ stronie
uastąpi pewne otrzeźwienie, że je-
dna i druga strona opuści wiele ze
swoich maksymalistycznych pro-
gramów i że przynajmniej — wedle
apelu Rządu — nie będą przeska-
dzała w dążeniu i pracy do położenia
podwalin do wewnętrznego od-
rodzenia.

To jest najważniejszy postulat
chwili obecnej.

Zaprzysiężenie nowego Rządu

Warszawa, 17. 5. (AW.) Dziś w
południe sprawujący funkcje Prezy-
denta Marszałek Rataj, odebrał
przysięgę od członków nowego
gabinetu.

—oo—

GEN. SZEPTYCKI BRONI ŚLASKA.

Warszawa, 17. 5. (AW.) Gen.
Szeptycki wyjaśnia, że wyjechał na
G. Śląsk w celu bronięcia go przed
ewentualnymi atakami ze strony
Niemiec. Gen. Szeptycki oddał się
do dyspozycji Marszałka Sejmu ja-
ko zastępcy Prezydenta Rzeczypo-
spolitej.

—oo—

AKCJA POJEDNAWCZA N. P. R.

(Telefonem od naszego korespond.)
Warszawa, 17 maja.

Wedle nadeszłych informacji, p.
Popiel, prezes N. P. R., zlecił swym
kolegom klubowym, przebywają-
cym w Poznaniu, wycofanie się z
negatywnego stanowiska, zajmowa-
nego przez nich względem obecne-
go rządu i podjęcie lojalnej współ-
pracy nad sanacją stosunków w
Państwie.

—oo—

NIEMA ZMIAN W MINISTERSTWIE SKARBU.

(Telefonem od naszego korespond.)
Warszawa, 17 maja.

W ministerstwie skarbu nie za-
szły żadne zmiany osobowe. —
W ministerstwie handlu i przemy-
słu departament handlu objął w
miejsce obecnego ministra tego re-
sortu, p. Sygietyński.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia
17 maja: w Warszawie 10.75 zł.; w
Krakowie 10.90 zł.; we Lwowie
10.70 zł.

Urzędowe notowania giełdy war-
szawskiej. Dolar. Transakcje: 10.40;
Sprzedaż: 10.425; Kupno: 10.375.
Tendencja cokolwiek mocniejsza.

Zurych urzędowy: Warszawa
0.00; N. Jork 5.1725; Londyn 25.17
i jedna ósma; Paryż 15.675; Wiedeń
73.05; Praga 15.33; Włochy 18.30;
Belgia 15.40; Budapeszt 72.23; So-
fia 3.74; Holandia 208.1625; Oslo
111.98; Kopenhaga 135.90; Hiszpa-
nia 74.70; Bukareszt 1.85; Berlin
123.1125; Belgrad 9.115.

Pogietda nowojorska: Warszawa
9.00; Londyn 4.8675; Paryż 3.0275;
Wiedeń 14.12; Praga 2.9625; Włochy
3.60; Belgia 3.03; Budapeszt 14.12;
Szwajcaria 19.34; Holandia 40.25;
Oslo 21.67; Kopenhaga 26.27; Sztok-
holm 26.78; Hiszpania 14.45; Buka-
reszt 0.3725; Berlin 23.81; Belgrad
1.765.

—oo—

Fantazje prasy wiedeńskiej o wypadkach w Polsce.

Lwów, 18 maja.

Cała prasa wiedeńska poświęca wypadkom warszawskim najwięcej miejsca, wysuwając je na czoło rozgrywających się w tej chwili w całej niemal Europie wielkich akcji. Zajmujące do ostatnich dni umysły wszystkich wielkie konflikty w Anglii i w Niemczech musiały ustąpić miejsca wieściom, przenikającym z Warszawy.

Obok zadziwiająco ścisłych informacji o przebiegu walk w Warszawie, znalazły się na łamach prasy wiedeńskiej najfantastyczniejsze kombinacje.

Np. „Wiener Journal“ twierdzi z wielką stanowczością, że zamach stanu dokonany został za moralnym i finansowym poparciem Anglii (!), która użyła Marszałka Piłsudskiego, jako wykonawcę swej polityki, — zmierzającej do okrazenia Sowietów. Potwierdzenia tej wiadomości dopatruje się dziennik wiedeński w relacji o najeździe wojsk sowieckich na Wschodnią Małopolskę.

To samo pismo podaje telegram proveniencji berlińskiej, że w Wilnie wybuchło powstanie ludności litewskiej (której tam niema — przypisek Red.), a nawet, że wojska litewskie przekroczyły granicę i obsadzili znaczne terytoria.

Równocześnie słabrykował Berlin wiadomość o rewolucji białoruskiej na Kresach i zdążył nawet utworzyć rząd białoruski (!), który proklamował samodzielność nowo utworzonej republiki białoruskiej.

Niemniej sensacyjnie brzmiał wiadomości o wysadzeniu mostu, łączącego Warszawę z Pragą, o zranieniu Marsz. Piłsudskiego i o bitwie, jaką miały stoczyć „wierne rządowni“

pułki lwowskie z wojskami Marszałka... w Lublinie (!).

Tę ostatnią wiadomość cytujemy w dosłownym przekładzie:

„W rządzie najwyższych przeciwników Piłsudskiego i przypuszczalnych wodzów kampanii przeciw Marszałkowi, wypływa coraz częściej nazwisko komendanta korpusu lwowskiego, gen. Sikorskiego, cieszącego się wielką popularnością w sferach prawicowych.

„Wierny rządowi garnizon lwowski usiłował w specjalnych transportach wojskowych dostać się do Warszawy, dojechał jednak tylko do Lublina, ponieważ robotnicy kolejowi zastrajkowali.

„Gdy korpus lwowski został wobec tego w Lublinie wywagonywany i rozpoczął pieszy marsz w kierunku na Warszawę, zaszedł mu drogę

korpus lubelski i wywiązała się zacięta walka, której wynik do tej chwili jest niewiadomy“.

Jak widzimy, wiadomości ścisłe, prześcigające nawet relacje dziennika „Stunde“.

WINA RIEDLA 452

„Piłsudski jako zwycięzca“.

(Głos „N. W. Journalu“.

Lwów, 18 maja.

Dziennik wiedeński kreśli w dwóch kolejnych artykułach wstępnych sylwetkę Marszałka Piłsudskiego, nacechowaną wielką sympatią dla Jego osoby.

Część artykułów cytujemy w dosłownym przekładzie:

„Wśród budowniczych Nowej Polski to niewątpliwie indywidualność najwybitniejsza i dlatego najpopularniejsza.

Nikt w Polsce nie jest tak uwielbiany, ale też nikt nie był tak zwalczany i zniechędzony jak On.

Tacy mężowie muszą być błogosławieństwem lub klątwą swego ojczyzny i narodu“.

Nakreśliwszy dokładną biografię Marszałka, w której szczególnie wiele miejsca poświęca Jego przedwojennej rewolucyjnej działalności, pisze autor o Piłsudskim - wodzu między innymi:

„...Tkwia jeszcze w pamięci niezapomniane czyny legionistów, którzy za swym ubóstwianym wodzem szli ślepo z tem samym bezgranicznym zaufaniem, jakim darzyli swych wodzów grenadierzy Napoleona i żołnierze Wallensteina“.

Po nadejściu wiadomości o zwycięstwie Marsz. Piłsudskiego pisze „Journal“:

„Piłsudski, który przed sześciu laty u wrót Warszawy rozgromił wojska bolszewickie, wyszedł zwycięsko także i z drugiej bitwy o Warszawę. I tym razem okazał się doskonałym strategiem, likwidując w tak krótkim czasie wojnę domową.

Obecny stan rzeczy, wytworzony zwycięstwem Marszałka, należy oceniać jako zwycięstwo rewolucji.

W przełomowej chwili do steru władzy przyszedł mąż, który już raz uratował Polskę od zagłady, a dziś oparty na bezgranicznym zaufaniu społeczeństwa, jest jedynie do tego powołany.

Wszystko wskazuje na to, że zwycięzca nie myśli o ustanowieniu dyktatury wojskowej, lecz przede wszystkim dąży do umocnienia rządu ludzi uczciwych“.

Dziennik wiedeński wyraża przekonanie, że przewrót w Polsce nie spowoduje żadnych powikłań w sytuacji międzynarodowej. Zagraniczna polityka Piłsudskiego będzie bowiem pod każdym względem uczciwa.

„Europa nie ma żadnego powodu do niezadowolenia z wyniku przewrotu w Polsce“ — kończy dziennik.

Dlaczego pułk. Więckowski popełnił samobójstwo?

Lublin, (Tel. wł.)

Pułkownik Więckowski, b. szef sztabu D. O. K. Lublin, dowódca 6 p. p. Leg., otrzymał depezę ze sztabu gen. Marszałka Piłsudskiego, wzywającą go z pułkiem do Warszawy.

W chwili gdy wojsko było już w pociągu pułkownik Więckowski otrzymał rozkaz od gen. Romera, by pozostał na miejscu.

Wobec takiej sytuacji pułk. Więckowski popełnił samobójstwo, pozostawiając do żołnierzy kartkę następującej treści: „Obowiązek każe mi iść do Komendanta, a gen. Romer zabrania mi tego. Róbcie, co uważacie“.

Premjer Bartel.

Lwów, 17 maja.

Obecny Premjer p. Kazimierz Bartel, urodził się we Lwowie w 1882 roku. Ojciec jego był maszynistą kolejowym. Studja rozpoczął w gimnazjum, zmuszony był jednak je przerwać dla pracy zawodowej, kończąc wydział ślusarski w szkole przemysłowej we Lwowie. Pracuje przez kilka lat jako monter w zakładach Siemens w Wiedniu i przy zakładaniu automatycznych sygnałów kolejowych.

W godzinach wolnych od zajęć zawodowych, przygotowywał się samodzielnie do matury, którą zdał w 1902 r., poczem wstępuje na wydział mechaniczny Politechniki Lwowskiej. Kończy go z odznaczeniem w 1907 r. i zostaje mianowany asystentem. Równocześnie zapisuje się na Wydział filozoficzny Uniwersytetu Lwowskiego, gdzie studjuje matematykę i fizykę. W 1910 i 1911 roku, wyjeżdża na uzupełniające studja matematyczne do Monachium gdzie pisze pracę doktorską na podstawie której uzyskał tytuł doktora nauk inżynieryjnych na Politechnice Lwowskiej. W 1910 r. habilituje się i zostaje docentem, zaś w

1912 r. zostaje mianowany profesorem nadzwyczajnym Politechniki Lwowskiej.

W 1914 r. p. Bartel idzie na wojnę, jako kapral pułku kolejowego, kończy zaś wojnę w randze porucznika.

W czasie obrony Lwowa tworzy pierwszy batalion kolejowy, odznacza się przy zdobywaniu i obronie dworca i przy utrzymaniu jedynej linii kolejowej, łączącej Lwów z Przemysłem. Po odparciu Ukraińców, zostaje w randze majora, szefem kolejnictwa wojskowego przy generalnym sztabie w Warszawie, gdzie pozostaje do jesieni 1919 roku. W parę tygodni po rozpoczęciu wykładów we Lwowie został mianowany Ministrem kolei, pełni ten urząd przez cały 1920 rok, w czasie nawały bolszewickiej. W 1922 r. wchodzi do Sejmu z listy państwowej Stronnictwa Wyzwolenie. W Sejmie zostaje prezesem Komisji komunikacyjnej i stanowisko to zachowuje aż do chwili obecnej. W 1925 r. występuje ze stronnictwa Wyzwolenie, jako jeden z założycieli Klubu Pracy, którego zostaje prezesem.

Gen. Zagórski i Rozwadowski staną przed sądem wojennym.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

W kołach wojskowych panuje wielkie oburzenie na gen. Zagórskiego. Oficerowie, podlegli mu, — skarżą się, że otrzymali niczem nie uzasadnione rozkazy, godzące w życie i mienie mieszkańców m. Warszawy. Z rozkazu gen. Zagórskiego podlegli mu oficerowie rzucali bomby i strzelali z karabinów maszyno-

wych do okien mieszkań prywatnych.

Również na gen. Rozwadowskiego panuje wielkie rozgoryczenie, ponieważ tenże nie uszanował szpitali, kierując na nie ogień.

Panuje tu przekonanie, że ci dwaj generałowie staną przed sądem wojennym.

Na Śląsku spokój!

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

Domoszą ze Śląska, że dywizja śląska, pozostająca pod dowództwem gen. Zajaca, oddała się pod

rozkazy Marsz. Piłsudskiego. Na całym terenie Śląska panuje bezwzględny spokój. Połagi kursują normalnie.

Prasa sowiecka o stosunkach w Polsce i z Polską.

(Korespondencja własna „Kurjera Lwowskiego“).

Moskwa, w maju.

(j) Prasa sowiecka żywo komentuje ostatnie przesilenie rządowe w Polsce. Charakterystyczne, że zmianę rządu praca ta głównie ocenia z punktu widzenia ewentualnych następstw w dziedzinie stosunków wewnętrznych w kraju. Przewiduje więc zaostrzenie sytuacji (?) oraz pogłębienia konfliktów pomiędzy poszczególnymi stronnictwami.

Natomiast omawiając znaczenie rządu p. Skrzyńskiego w sprawach międzynarodowych, a zwłaszcza w dziedzinie stosunków z Sowietami, prasa moskiewska podkreśla, iż okres rządzenia prem. Skrzyńskiego, mimo pewnych dobrych intencji, nie doprowadził do zacieśnienia przyjaznych stosunków między Polską a Sowietami, jakoteż nie odznaczał się zbliżeniem na polu gospodarczo-ekonomicznym.

Oczywiście, że zdaniem prasy sowieckiej, — winę tę ponosi dyplomacja polska, która rzekomo systematycznie ignorowała propozycje sowieckie, zmierzające do usunięcia

wszelkich powodów do nieporozumień oraz do współpracy na gruncie polityczno-ekonomicznym.

Przypominając propozycje Czicherina w czasie jego pobytu w Warszawie, prasa zaznacza, że nie dojdzie do skutku rokowań w sprawie układu gwarancyjnego oraz traktatu handlowego, należy wytyłmaczyć wpływami Anglii, która ciągle usiłowała wciągnąć Polskę w krag polityki antysowieckiej.

Co się tyczy kierunku polityki nowego rządu p. Witosa w kwestii stosunków polsko-sowieckich, to — zdaniem kół moskiewskich, — należy oczekiwać stanowczych zmian, gdyż główną uwagę nowy rząd poświęci zasadnieniom polityki wewnętrznej, a przedewszystkiem sprawie sanacji gospodarczej.

Wypada jeszcze zanotować, że prasa sowiecka uważa ustąpienie rządu poprzedniego głównie za klęskę stronnictwa PPS. i wogóle myśli o koalicji grup lewicowych z centrowo-prawymi grupami Sejmu obecnego.

Pod znakiem czasu.

LWÓW W NOCY.

Lwów, 18. maja.

Odetchnął Lwów, skoro zbyteczny zupełnie wobec niemałego spokoju miasta, a w wysokim stopniu krępujący jego życie stan wyjątkowy, został po dwóch dniach zniesiony. Dziwne wrażenie robią te ograniczenia swobody, skoro życie miasta toczy się normalnym trybem. Wygląda to tak, jakby zżerawego człowieka położono gwałtem do łóżka. To też trudno było obywatelom Lwowa nagiąć się do tych ograniczeń a policja nie odnosiła się do zapóźnionych przechodniów zbyt surowo.

Ale rozegrała się wtedy niejedna scena, która daje niekorzystne świadectwo kulturze niektórych ludzi. Oto przykład:

Z teatru wraca młoda panienka. Jest dopiero godzina dziesiąta, ale ulice już opustoszały, więc biedaczka ucieka spłoszona do domu. Korzystając z sytuacji gonią ją i napastują w sposób arogancki dwaj uliczni donżuani. Panna zwraca się o pomoc do konnego policjanta.

„Dobrze pani tak — odzywa się leniwie stróż bezpieczeństwa publicznego. — Po co się pani włości sama po nocy?”

W Ameryce nie tylko policjant, ale każdy przechodzień dałby takim młodzieńcom zasłużoną nauczkę. U nas obroną cieszy się napastnik.

(m).

„Cukier”

wyłączna sprzedaż detaliczna wszelkich gatunków cukru stale po cenach konkurencyjnych.

Sklep: Boimów I.

1417

Liczba cywilnych rannych i zabitych w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł.) „Kurjer Poranny” donosi: Liczba rannych i zabitych zawiera bardzo dużo osób cywilnych. Są to ofiary własnej nieostrożności, gdyż wiele osób, nie zdając sobie zupełnie sprawy z groźnej sytuacji, wyległo bez celu i potrzeby na miasto, przechadzając się między „frontami” oddziałów walczących.

Wojska zaś rządowe z rozkazu swych dowódców miały instrukcje do bezwzględnego postępowania, stąd strzały ich i salwy nie liczyły się z obecnością osób cywilnych przy wojsku Marszałka Piłsudskiego. Wojska te jednak przestrzegały rozkazów, by oszczędzać ludność cywilną i swych „wrogich” braci w mundurze, stąd kroki ich w ciągu dnia ograniczyły się do niezbędnej akcji.

Wiele niestety osób odniosło rany od zblakanych kul, albo od strzałów zbrodniarzy strzelających z prywatnych mieszań do żołnierzy i przechodniów.

Te ofiary są najboleśniejsze.

Niedzielną manifestacja we Lwowie.

Lwów, 18 maja.

Dawno nie widziano na ulicach Lwowa takiego mrowia ludzi, jak w ubiegłą niedzielę. Związki Zawodowe i robotnicza ludność miasta wyszły zwartą ławą objawić swą cześć i wierność Marszałkowi Piłsudskiemu. Skromnie licząc, można stwierdzić udział około dwudziestu tysięcy w manifestacji.

Około południa zapełnił się plac dookoła ratusza wzrastającymi wciąż tłumami. Przybyły w pochodzie z orkiestrą i sztandarami związki zawodowe robotnicze, legionści, strzelcy, obrońcy Lwowa. Śpiewano „Pierwszą brygadę” i wznoszono okrzyki na cześć Marszałka Piłsudskiego. Z kilku balkonów wygłoszono szereg przemówień, w których mowcy wyrażali radość z odniesienia zwycięstwa i domagali się utworzenia rządu robotniczo-włociańskiego, oraz oddania Marszałkowi Piłsudskiemu godności Prezydenta Rzeczypospolitej.

Z jednego z balkonów prze mówił pierwszy im. Rady Okręg. Związku Zawod. p. Żelazkiewicz, który oddał hołd poległym ofiarom wypadków warszawskich. Poseł Smulikowski (PPS.) zaznaczył, że Piłsudski zbuntował się przeciw wyzyskowi klas pracujących. Oby tacy buntownicy — zakończył mowca — rodzili się zawsze w chwilach, kiedy korupcja i ucisk bierze górę nad sprawiedliwością. Dalej przemówił poseł Śliwiński w imieniu stronnictwa chłopskiego i p. Szmaj, prezes Zw. Legionistów. Orkiestra kolejarzy odegrała hymn państwowy, po czym p. Laskowski odczytał rezolucje:

— x o x —

Walne Zgromadzenie Związku Polskich Towarzystw Naukowych.

Lwów, 18 maja.

Dnia 17 kwietnia br. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Związku Polskich Towarzystw Naukowych, w którym wzięło udział 17 Towarzystw organizacji i instytucji naukowych za pośrednictwem swych delegatów. Prezes Związku p. Rybicki uczcił na wstępie pamięć s. p. prof. dra Ernesta Tilla, a następnie zdał sprawę z działalności Związku w r. 1925. Ciężkie warunki ekonomiczne odbiły się niepojemnie na działalności Związku, gdyż sprawozdania za lata 1923 i 1924, nie mogły być dotychczas ogłoszone drukiem dla braku funduszy (!) gdyż subwencje rządowe są bardzo ograniczone a zrzeszone towarzystwa rozporządzają bardzo skromnymi, własnymi środkami. — Jestto dowodem w jakim stopniu cierpi nauka polska wskutek ogólnego zubożenia kraju, jeśli trzydzieści zrzeszonych towarzystw nie jest w możności zebrać skromnej kwoty potrzebnej na publikację dorocznego sprawozdania.

W ubiegłym roku przystąpiło do Związku, jako członek Towarzystwa Przyjaciół Języka Polskiego. Obecnie związek zalicza do grona swych członków następujące Towarzystwa, organizacje i Instytucje naukowe: Polskie Towarzystwo Politechniczne, Polskie Towarzystwo przyrodników im. Kopernika, Towarzystwo Historyczne, Polskie Towarzystwo Filologiczne, Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Tow. Literackie im. Adama Mickiewicza,

„Ludność Lwowa, zgromadzona na potężnej manifestacji wita z radością obalenie rządu korupcji i reakcyjnego terroru i domaga się utworzenia rządu robotniczo-włociańskiego.

Zwarta klasa pracująca przesyła najgorętsze wyrazy podziwu i uznania żołnierzom i oficerom, warszawskiemu proletariatu i zorganizowanemu tow. kolejarzom, że nie szczędząc ofiar podjęli i zwycięsko przeprowadzili zdecydowaną walkę z rządem reakcji.

Przesyłamy wyrazy hołdu nieustraszonemu bojownikowi o wolność narodu Józefowi Piłsudskiemu, że podniósł sztandar buntu przeciw wsteczniactwu i demoralizacji, aby utworzyć drogę prawdziwej wolności i utworzeniu Polski rzeczywiste ludowej.

Lwowska klasa pracująca, solidaryzując się najsilniej z czynną akcją proletariatu warszawskiego gotowa jest na każde wezwanie przystąpić do powszechnej walki o władzę w Polsce dla mas pracujących.

Niech żyje solidarność robotnicza! Niech żyje rząd robotniczo-włociański!

Niech żyje PPS.

Z drugiego balkonu od ul. Ruskiej przemawiali inni mowcy.

Następnie ruszył olbrzymi pochód ul. Halicka, Batorego, Pańska, Żybkiewicza, św. Mikołaja i Akademicka pod pomnik Mickiewicza. Na czele niesiono portret Marszałka. Pod pomnikiem wygłosili przemówienia pos. Smulikowski i p. Szerzowski, pod teatrem red. Skalak i p. Szmaj.

Całe śródmieście zajęły wielkie masy publiczności.

Jubileusz Zakładu ciemnych.

Lwów, 18 maja.

Zakład Ciemnych święcił onegdaj 75 lecie swego istnienia. W uroczystości, która odbyła się w sali zakładowej w gmachu przy ul. św. Zofii, zgromadziło się grono gości m. i. kurator okręgu szkol. p. Sobiński, oraz przedstawiciele duchowieństwa, nauczycielstwa, towarzystw humanitarnych i t. d.

Po kantacie jubileuszowej odpiewanej przez wychowanków Zakładu, przemówił kurator instytucji dr. Stan. Mycielski, następnie skreślił dzieje Zakładu od początku jego istnienia kierownik p. Düring. Mowca stwierdził żywą sympatię społeczeństwa, oraz pomyślny rozwój szkoły po ciężkich, wojennych przejściach. Zakład kształci ciemną działkę nie tylko ogólnie, ale i daje jej w ręce odpowiednie rzemiosło, oraz całkowite utrzymanie i wychowanie aż do chwili usamodzielnienia.

Zabrał z kolei głos p. kurator Sobiński, który zawiadomił obecnych, że b. minister oświaty zamianował kierownika p. Düringa dyrektorem tegoż Zakładu w uznaniu jego zasług. Mowca wręczył p. Düringowi dekret nominacyjny.

Wzruszające były produkcje muzyczne wychowanków Zakładu, wykazujące usilną pracę zarówno nauczycielstwa, jak ciemnej działki, oraz jej poczęcie muzyczne. Polonez Cis-moll Chopina odegrała na fortepianie p. Sidorkówna, Polonez A-dur zespół skrzypcowy uczniów z akompaniamentem fort. p. Drobiszówny.

Goście wpisali się do księgi pamiątkowej i obejrzeni wystawę prac uczniów i uczenie, zasługującą na uwagę. Przedmioty lepiące z gliny udatnością swą budzą zdumienie, że tworzą je dzieci niewidome. Istoty, które nigdy w życiu nie widziały chaty, budują prześliczne lilipucie wioski, dokładne w konstrukcji i uroczę w układzie. W ten sposób odbywa się tu „nauka o rzeczach”. Ciekawe są kompozycje przedstawiające ilustracje bajek i scen z trylogii Sienkiewicza. Wyroby szrotkarskie, koszykarskie i roboty szydełkowe, wykonywane z całą starannością i umiejętnością na zamówienie, są prawdziwą reklamą dla młodzieńskich, ciemnych pracowników, których wytwórczość należy popierać jak najusilniej.

NORMALNY RUCH TELEFONICZNY W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 17 maja.
Z polecenia komisarza rządu m. stoł. Warszawy zostały dziś udostępnione telefony dla rozmów prywatnych.

RADJO LONDYŃSKIE O WYPADKACH W POLSCE.

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa, 17 maja.
Londyński „Broadcasting” rozestrał drogą radiową obszerną wiadomość uspokajającą o wypadkach w Polsce w myśl otrzymanych informacji ze strony poselstwa polskiego w Londynie.

ARESZTOWANIE FASZYSTÓW.

Warszawa. (Tel. wł.) Policja warszawska aresztowała wiele osób wśród ugrupowań faszystowskich. Znalaziono podług „N. Kurjera Polskiego” wiele materiału obciążającego, broni i amunicji.

OD ADMINISTRACJI

Czas odnowić prenumeratę na MAJ

PRZESŁANYMI PRZEKAZAMI POCZTOWYMI.

Począwszy od następnego miesiąca
załączając będziemy stale czeki P. K. O.

Z listów do Redakcji.

Głos wdzięczności z pod Gobałówki.

Zakopane, w maju.

Z przyspieszonym tętnem serca oczekiwaliśmy chwili, w której przestąpimy progi naszego Sanatorium. Dziś dopiero w całej rozciągłości ocenić możemy **ogrom wysiłków**, jaki włożono w to dzieło **związkowe**. Wysiłki owe doprowadziły do tego, że w niespełna dwa lata wzrósł zadziwiający swymi kolosalnymi rozmiarami i **wspaniałymi urządzeniami gmach sanatoryjny**. Inicjatywa tego zbiorowego czynu musiała być silną i wielką skoro przemienną **trzydziesto sześcioletnią rzeszę nauczycielstwa i dźwignęła na zboczach Gobałówki gmach braterskiej miłości**, który przetrwa **napewno wszystkie burze nad horyzontem naszej żmudnej i ciężkiej pracy zawodowej i przejednania wrogów naszej związkowej idei**.

Toteż dziś my wszyscy **zgromadzeni kuracjusze**, którzy pierwsi w swoim nieszczęściu mamy to szczęście, że możemy w doskonałych warunkach higienicznych nabierać sił i wiary w lepszą przyszłość, w imieniu swoim oraz tych wszystkich, którzy po nas będą szukali tu wytchnienia i zdrowia, wyrażamy **naszą bezgraniczną wdzięczność i**

uznanie **Zarządowi Głównemu Zw. Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszecznych z prezesem kol. St. Nowakiem na czele** za inicjatywę i przewodnictwo w tem dziele; **dyrektorowi Sanatorium kol. Tadeuszowi Malickiemu i Jego czcigodnej małżonce** za ich ofiarny i wielki trud już poniesiony, a jeszcze nieskończony; **panu dyrektorowi Kraszewskiemu** za jego fachową i wytrwałą pracę, którą jeszcze jako lekarz Domu Zdrowia, budził wiarę w celowość naszej Samopomocy Leczniczej; wreszcie wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego wielkiego dzieła.

Wreszcie z głębi serca dziękujemy kolegom i koleżankom, którzy nie będą może potrzebowali pomocy sanatoryjnej (czego im szczerze życzymy) a jednak wytrwale z myślą niesienia pomocy innym, kładli i kładą swoje cegiełki, dając co miesiąc 1% ze swych skromnych nauczycielskich poborów.

Niech nasz głos wdzięczności przebijie te mury, a niesiony halnym wiatrem do Tatr do Bałtyku, ożywi i wzmożni ich na placówkach naszej organizacji związkowej.

Kuracjusze Sanatorium Z. P. N. S. P.

Okólnik min. Makowskiego.

Warszawa, 16 maja.

Minister prof. Wacław Makowski **rozesłał do pp. prezesów i prokuratorów sądu najwyższego, sądów apelacyjnych i okręgowych oraz do wszystkich sędziów i urzędników w wymiaru sprawiedliwości następujący okólnik:**

W głębokim poczuciu obowiązku obywatelskiego, który nie pozwala uchylić się od służby Rzeczypospolitej; w chwilach najcięższych, przyjąłem powierzone mi przez Pana Marszałka Sejmu, zastępującego Prezydenta Rzeczypospolitej, zadanie kierowania Ministerstwem Sprawiedliwości, do czasu, aż Zgromadzenie Narodowe obierze Prezydenta Rzeczypospolitej, który powoła rząd według swego uznania.

Smutne wypadki ubiegłych dni musiały głęboko wstrząsnąć każdym polskim sumieniem.

To też każdy prawy obywatel z całkowitem poczuciem odpowiedzialności, powinien dołożyć wszelkich wysiłków, aby raz na zawsze unemożliwić powtórzenie się takiej tragedii. Źródłem walki domowej są zawsze sobkowskie dążenia kategorii polityczno-separatywnej, **supremacja interesów partii lub jednostki ponad interesem narodu**.

Sąd, który zawsze jest symbolem najwyższej powagi, beznamiętnego skupienia i rozumu, w takiej chwili staje się z istoty rzeczy nie tylko opoką niedostępną dla walk stronnicych, ale ogniskiem, z którego promieniować musi na wstrząśnięte społeczeństwo **spokój, rozważa, poczucie obowiązku, poszanowanie prawa, słusność potrzeb Rzeczypospolitej**. — Znając z poprzedniej współpracy i ceniąc wysoko poczucie godności i odpowiedzialności obywatelskiej, właściwe sądownictwu polskiemu, podjąłem się powierzonej mi roli, w tem przekonaniu, że jak poprzednio tak i teraz będziemy pracowali we wzajemnym zrozumieniu i zaufaniu, każdy w swoim zakresie, tym samym duchem ożywieni, ku chwale Rzeczypospolitej i podniesieniu na największe wyżyny wartości moralnej.

WARSZAWA WRACA DO STANU NORMALNEGO.

Warszawa, 17. 5. (AW.) W Warszawie **okna frontowe wolno od dziś otwierać**. Kawiarnie i restauracje od dziś otwarte bez ograniczeń. Ruch pociągów z dworca Głównego w kierunku Gdańska i Poznania odbywa się normalnie. Wstrzymano ruch jedynie na szlaku Warszawa-Skałmierzycy.

Prawica żąda przeniesienia Zgromadzenia Narodowego z Warszawy.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.
Posłowie stronnictw: **Chrześc. Nar., Z. L. N., Chadecji, Piasta i N. P. R.** — złożyli w Marsz. Rataja **oświadczenie**, że niemożność swo-

obodnego wypowiedzenia się podczas Zgromadzenia Narodowego wskazuje na konieczność zwołania go poza Warszawą.

Nowy Rząd do obywateli Rzeczypospolitej

Warszawa, 16 maja.

Po posiedzeniu Rady Ministrów, Rząd pod przewodnictwem Prezesa Rady Ministrów wydał następującą, podpisaną przez wszystkich ministrów odezwę:

„Do obywateli Rzeczypospolitej! Powołany przez Marszałka Sejmu, działającego w myśl art. 40 Konstytucji Rząd złoży swą władzę w ręce Prezydenta Rzeczypospolitej, obranego przez Zgromadzenie Narodowe. Tragiczne wydarzenia ostatnich dni, głęboko wstrząsając sumieniem wszystkich obywateli Rzeczypospolitej, domagają się **zbiorowego wysiłku**, aby raz na zawsze usunąć możliwość ich powtórzenia. Przyczyna tych wydarzeń leży w **rozkładzie moralnym**, jaki toczył zaczynał życie publiczne w Polsce. **Przeciw temu rozkładowi musi się zwracać zdrowe poczucie obywatelskie**. — Rząd rozumie, że dziś nie dość jest utrzymać tymczasowy ład i spokój, ale ponadto musi być osiągnięty taki moralny poziom życia publicznego,

któryby dawał pewne wewnętrzne odrodzenie i wywyższenie Rzeczypospolitej. To odrodzenie moralne, oparcie rozwoju Rzeczypospolitej na uszanowaniu prawa i słusności społecznej, **wykorzenie nie wszelkiego sobkstwa partyjnego czy jednostkowego, uważa Rząd nie tylko za hasło na przyszłość, ale za bezpośrednie zadanie swej pracy na dzisiaj**. Odpowiednie zarządzenia, zmierzające do usunięcia zła, jakie się wkradło do życia państwowego, zostaną podjęte w zakresie działania Rządu niezwłocznie. **Zarazem Rząd wystąpi z planem niezbędnej naprawy organizacji życia państwowego i usunięcia jej dotychczasowych niedomagani**. Niezłomnie wierząc w żywą wartość moralną i obywatelską narodu, Rząd wymaga stanowczo od wszystkich obywateli **bezwzględного posłuchu i lojalnego współdziałania, oraz nieprzeszkadzania rządowi przez jakiegokolwiek nieuprawnione, samodzielne wystąpienia**”.

Poznań ciągle sabotuje rząd.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

Władze pocztowe komunikują, że na całym obszarze Rzeczypospolitej **ruch pocztowy i telefoniczny oraz telegraficzny jest normalny**.

Jedynie Dyrekcja poczt w Poznaniu utrudnia komunikację z Warszawą, uniemożliwiając zwłaszcza

rozmowy telefoniczne. **Poznań utrudnia ponadto komunikację telefoniczną z Berlinem**, nie pozwalając na obiektywne informowanie zagranicy o zaszłych w Polsce faktach. **Radiostacja poznańska szerzy nadal kłamliwe wieści**.

Wojska poznańskie wracają do swych kwater.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja.

Oddziały **poznańskie**, wezwane przez b. rząd Witosza, odeszły na punkty załadowcze. W ciągu dnia dzisiejszego i jutrzejszego odeszły **ostatnie transporty tych wojsk do**

swych miejsc postoju. **Wśród wojsk poznańskich panuje nastrój dobry i zupełna harmonia z wojskami**, które walczyły pod wodzą Marszałka Piłsudskiego.

Groźny pożar w Stanisławowie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Stanisławów, 17 maja.

Dziś popołudniu wybuchł tu **groźny pożar** w samym centrum miasta.

O godzinie 5-tej przysłoniły nagle horyzont **gęste kłęby dymu**, wydobywające się z nieużywanego obecnie, drewnianego budynku cyrkowego, wybudowanego przed rokiem na gruncie **Horowitza przy ul. Sobieskiego**.

W przeciągu kilku minut na miejscu pożaru przybyła straż pożarna miejska, ochotnicza i kolejowa, prez. miasta **p. Chowaniec** i silny oddział wojska i policji, utrzymującej porządek, wśród licznie zebranej publiczności.

Płomiennę ogarnęły momentalnie **cay gmach i stojące w sąsiedztwie**

zabudowania kooperatywy „Sojuz”. **Oba budynki spłonęły doszczętnie**.

Straż pożarna ograniczyła się do zlokalizowania ognia, ponieważ **silny wiatr** przerzucał płonące żagwie na sąsiednie domy, przeważnie drewniane, grożąc miastu katastrofą.

Przyczyna pożaru nieustalona. **Przypuszczalnie, budynek cyrku podpalono**. Szkoda wynosząca około 25.000 złotych, była ubezpieczona w zagranicznych towarzystwach **sekuracyjnych**.

Z kraju.

× Walny zjazd P. S. L. odbędzie się w Stanisławowie 23 i 24 b. m.

Oryginalny Wiosenny konkurs „KURJERA LWOWSKIEGO“.

Lwów, w maju.

Pragnąc pobudzić drzemiące w mieszkańcach naszego grodu zamiłowanie do zdobienia balkonów i okien mieszkań kwiatami, oraz przyczynić się choćby w małej mierze do nadania miastu naszemu wyjątku europejskiego

rozpisuje niniejszem „Kurjer Lwowski“

KONKURS

- 1) na najładniej ozdobione kwiatami okna,
- 2) na najładniej ozdobiony balkon.

Do udziału w konkursie zapraszamy:

II WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW LWOWA II

Udział mogą wziąć także instytucje prywatne i publiczne, szkoły, uczelnie i t. p.

Kto pragnie wziąć udział w tej miłej, a niekosztownej rozrywce, powinien w najbliższych dniach postarać się o zasadzenie odpowiednich roślin w skrzynkach lub wazonkach na oknach i balkonach swoich mieszkań.

Sposób uczestniczenia

w konkursie podany wkrótce, dziś tylko zaznaczamy, że o przyznaniu nagród rozstrzygną sami

CZYTELNICY „KURJERA LWOWSKIEGO“ drogą plebiscytu

NA NAGRODY

które wkrótce szczegółowo ogłosimy, złożą się:

- 1) gotówka,
- 2) dzieła sztuki,
- 3) cenniejsze wydawnictwa,
- 4) cenne kwiaty pokojowe.

Wydawnictwo „Kurjera Lwowskiego“.

„Piłsudski chce zostać królem“! (Rekord plotek o Polsce).

Lwów, 18 maja.

Najwięcej plotek i bzdurstw zgrozadziła o Polsce wiedeńska „Stunde“. Mamy tam takie tytuły jak to, że Piłsudski pragnie zostać królem Polski (?). Jest tam także wywiad z „o. ministrem Polski dr. Waldmanem“ (?), który informował o innej wiedeńskiej, że Polska ma 60 milionów ludności, w tem 12 milionów mniejszości, że w Polsce jest 800 tysięcy bezrobotnych.

Pana Waldmanna znanego ze słynnej roli jaką odegrał w r. 1918 jako redaktora „Lembargerki“, zro-

biła „Stunde“ ministrem Polski.

Dowodem orientacji tego pisma jest trójspaltowy tytuł głoszący jako sensację, że „także (sic!) wszystkie partie lewicowe oświadczyły się za Marszałkiem Piłsudskim“.

Ponieważ „Stunde“ zasypuje także polskich czytelników swoimi egzemplarzami, przeto onegdajszy numer dał zupełnie dokładne pojęcie o tem, ile są warte informacje tego dziennika.

„Stunde“ pobili wszystkie rekordy nonsensów zagranicznych o Polsce.

Ale grube mury i ciasna cela — tłumia ból i nie pozwalają mu się wydostać na zewnątrz. Opiera się więc tylko czoło o ścianę, albo staje się na drewnianej ławie, aby przez kraty więzienne zobaczyć strzęp niebieskiego nieba.

Teraz uczucia te wygasły, i inne troski, obce człowiekowi wotemu, przytłaczały go swym ciężarem.

Czy jutro zostanie uwolniony czy zasądzony, nie podniecało go tak, jak pierwotnie o tem myślał. Śmiałby był i cóż mu zostało innego jak żebrać i kraść!

A gdy zapadnie wyrok, to się powiesi — przy pierwszej lepszej sposobności — i spełni się sen jego, który miał zaraz w pierwszą noc wśród tych przeklętych murów.

Jego trzech towarzysze już dawno leżeli spokojnie; — oni się niczego spodziewać nie mogli, więc nie trapiła ich bezsenność, a wszak sen jedynie skraca długie kary więzienne. — Ale Grzegorz nie mógł spać; mętne przyszłość i mętne obrazy wspomnień przesuwaly się przed jego oczyma. Początkowo, gdy miał jeszcze kilka groszy, mógł jeszcze polepszyć swe położenie, mógł iść i ówdzie kupić sobie kawałek kiełbasy, lub trochę mleka, czasami ogarek zwłaszcza jak długo bawił w więzieniu śledczym. Potem wpakowano go do skazańców dla wygody — a w tych celach szybko zapada noc, także i w duszy.

Przez cały długi dzień siedzi się tu i duma, oparłszy łokcie o kolana,

Komuniści mordują swoich towarzyszy podejrzanych o zdradę.

(Od naszego korespondenta.)

Tarnopol, 16. maja.

(f). Jutro odbije się echem w tu-tejszej sali sądowej głośny mord popełniony w grudniu z r. przez działaczy komunistycznych z ramienia Sowieców.

Zamordowany wówczas został w Tarnopolu przez swoich towarzyszy partyjnych a to Bohdana i Romana Michenków i Eustachego Hermana wydalonych studentów gimnazjum ukraińskiego Stefan Koroluk. Roman Michenko i Eustachy Herman uciekli do Sowieców, a pozostał tylko trzeci Bohdan Michenko, którego współudział w morderstwie właśnie osądzać będą sędziowie przysięgli. Będzie to odnośnie do działalności tutejszych komunistów a nawet osób w grę wchodzących już druga rozprawa przed przysięgłymi; przy poprzedniej w r. 1923 oskarżony był o zdradę stanu ten, który padł ofiarą, mianowicie Stefan Koroluk. Uwolniony śp. Koroluk nadal kontynuował robotę komunistyczną ale w r. 1925 u swoich towarzyszy popadł w podejrzenie utrzymywania stosunków z policją.

O tych stosunkach z policją dowiedzieli się jego towarzysze partyjni obaj bracia Roman i Bohdan Michenkowie i Eustachy Herman. Ci zwabili go podstępnie popołudniu dnia 5. grudnia z r. do mieszkania Michenków i tam załukli go na śmierć pałkami, zwłoki załadowali do worka, na saneczkach wywieźli pod wieś Białą, oddaloną o kilka kilometrów od Tarnopola i wrzucili je do sadzawki. Następnego dnia tarnopolska policja polityczna wysłedziła udział w morderstwie winnych, z których dwaj już z rana, częściowo piechotą, częściowo koleją dotarli do granicy i przedostali się do Sowieców.

Trzeci nie uchylił się od odpowiedzialności karnej, a dwudniowa rozprawa karna przeciw niemu jutro się rozpoczynająca obfita będzie w momenty sensacyjne.

Zdamy z niej szczegółowe sprawozdanie.

Okrucy.

„STAN WYJĄTKOWY“ W TEATRZE.

(Z ostatnich dni).

Kiedy człowiek jest nerwowy, drażni go „Stan wyjątkowy“. By zwykłego mieć złudzenie, idę więc na przedstawienie, (za przepustką bilet służy, można nocą chodzić dłużej)... Dwie Barwinskielli! Więc: Leonja, podziwiamy ją: ty, on, ja, Zofja córka nieodrodna, więc dorodna, pieśni godna. Tu królowa, tam królowa, pączkiem ta, a różą owa. Pod ich głosów pysznym wibrem drżysz rozkosznie każdym fibrem. Czy gra, wdziękiem, czy urodą bardziej w kraj zachwyty wiodą, sądu o tem nie mógłbym dać, ani której trzeba prym dać, ni czemu pretensji nie ma o to nikt (w tem też dylema), że wprawiają serca, głowy w „stan“ nadzwyczaj „wyjątkowy“.

Zeter.

Bilety ulgowe i bezpłatne do Teatru Małego
wydaje
Prenumeratom miesięcznym i kwartalnym
Administracja „Kurjera Lw.“
codziennie od godz. 2—4

Odzienie więzienne, w którym przez ośm miesięcy cierpiał, cisnął z przekleństwem pod ławkę. Potem musiał wstąpić do kancelarii przy bramie wchodowej nadzorca więzienia zapisał coś do księgi i zwolnił go. Wszystko wydawało mu się obcym na ulicy: spieszący ludzie, którzy mogli iść, dokąd chcieli i to uważali za naturalne, — i ten mroźny wicher, który go omal nie przewrócił.

Z osłabienia musiał oprzeć się o drzewo alej, wzrok zaś jego padł na kamienny napis nad portalem:

„Nemesis bonorum custos“. — Co też to mogło znaczyć?

Zimno osłabiło go; drząc przyczołgał się do ławki wśród gąszczy parkowych i znieczony prawie w omdleniu zasnął.

Gdy się obudził leżał w szpitalu: amputowano mu lewą nogę, którą sobie odmroził. — — —

Z Rosji przyszło dla niego 200 złotych, prawdopodobnie od brata, którego sumienie pewnie trapiło i Grzegorz wynajął tani sklepik, aby handlować ptakami śpiewającymi.

Żył w nędzy samotnie i spał za przepierzeniem z desek w swym ubogim sklepiku.

Gdy rankami chłopaki wiejskie przychodzili do miasta, kupował u nich za parę groszy drobne ptaszęta, które złapali w siłta lub pułapki i umieszczał je razem z innymi w brudnych klatkach.

(Dok. nast.)

„Kurjer Lwowski“ z 18 5. 26.

GUSTAW MEYRINK.

Istnienie to płomienny ból.

Przekład A. S.

O szóstej godzinie już dawno ciemno było w celach więzennych sądu krajowego, bo świece są tam zakazane a ponadto zima była nglitwa i bezgwiezdna.

Strażnik więzienny kroczył z swym ciężkim pękiem kluczy od drzwi, do drzwi świecił jeszcze raz przez przez małe zakratowane otwory, jak było jego obowiązkiem, i przekonywał się, że sztaby żelazne były należycie założone. Nakoniec uciekł jego kroki i cisza nędzy zanisła nad nieszczęsnymi, którzy pozbawieni wolności, zawsze w czterech razem, w okropnych celach spali na swych drewnianych ławach.

Stary Grzegorz leżał na znak i spoglądał ku małemu okienku więziennemu, które połyskiwało poprzez ciemność jak błydy cpar, Liczył powolne uderzenia głuchego dzwonu wieżowego i rozważał, co ma mówić jutro przed sędziami przysięgłymi i czy też zostanie uwolniony.

Uczucie oburzenia i dzikiej riętności, że się go zupełnie niewinni tak długo więzi, prześladowało go nawet w snach i często krzyczałby w rozpaczliwej swej niemocy.

tylko tu i ówdzie następuje przerwa, gdy dozorca drzwi otworzy, a więzień milcząco przyniesie dzban z wodą lub blaszane garnki z zgotowanym grochem.

Godzinami męczył się kwestją, kto też mógł mord popełnić i coraz jaśniej i wyraźniej upewniał się, że sprawcą mógł być tylko jego brat! Chłopak nie nadaremnie tak szybko znikł.

Potem myślał o jutrzejszej rozprawie sądowej i o adwokacie, który go miał bronić.

Nie miał wysokiego o nim pojęcia. Ten człowiek był zawsze taki roztarbniony, słuchał tylko jednym uchem i kłaniał się jak tyłko można było umiżenie, ilekroć sędzia śledczy się zbliżył. Ale widocznie należało to już do interesu.

Grzegorz usłyszał zdaleka turkot dorożki, która zawsze o tej godzinie zajeżdżała przed budynek sądowy. Kto też mógł w niej siedzieć? Lekarz, a może urzędnik. Głośno dzwoniły podkowy na bruku.

...Sędziowie przysięgli uwolnili Grzegorza — dla braku dowodów — a teraz poszedł po raz ostatni na dół do celi.

Trzej współwięźniowie tępym wzrokiem przypatrywali się jak drzącymi rękami przypinał stary kołnierzyk do koszuli i jak wdziewał swe cienkie wytarte ubranie letnie, które mu dozorca przyniósł.

Kurjer stanisławowski.

(Od naszego korespondenta.)

Stanisławów, 17. maja 1926.

Z okazji 150-lecia niepodległości Stanów Zjednoczonych przesyłały tujsze władze i urzędy oraz polskie stowarzyszenia karty adresowe wypełnione setkami podpisów.

Subwencja. Magistrat uchwalił w dalszym ciągu udzielić jednorazowo subwencji Towarzystwu Uniwersytetu Robotniczego w kwocie 150 złotych, Polskiemu Białemu Krzyżowi 200 zł., Żyd. Tow. Hakoach 300 zł., Izbie rękodzielniczej 1.500 zł., a wreszcie T. S. L. 1.200 złotych.

Zjazd koleżeński uczniów, którzy złożyli egzamin dojrzałości w gimnazjum w Stanisławowie w r. 1901., odbędzie się dnia 6. czerwca br. w Stanisławowie.

Przetarg na dzierżawę restauracji kolejowej w Buczaczu, rozpisana tu. Dyrekcja kolejowa z terminem wnoszenia ofert do 8-go czerwca br.

Samobójstwo. Odnośnie do podanej przez nas wiadomości o samobójstwie śp. Stefani Hornostaj

ustalono, że powodem była — jak donieśliśmy — zawiedziona miłość. Oto Jan Panins, kolejowiec w Stanisławowie zamieszkały, człowiek żonaty i ojciec 1 dziecka, nawiązał był przed niedawnym czasem znajomość z denatką, a przedstawisz się rodzicom jakowolny, prosił o jej rękę. — 24 letnia dziewczyna rozkochała się w nim jawemnie to też gdy wyszło na jaw, że Panins tylko w innych a zgola nie poważnych celach nawiązał z nią stosunek — odebrała sobie życie poderżnięciem brzytwą gardła.

Włamanie. Onegdaj włamał się około 9 godziny przedpołudniem do mieszkania A. Czwaigi przy ul. Kazimierzowskiej 56, niewyśledzony narazie sprawca i skradł bieliznę i ubrania wartości 500 złotych. Na miejscu czynu znaleziono wytrychy i przyrządy ślusarskie. O rutynie rzezimieszka świadczy okoliczność, iż mieszkanie znajduje się w gęsto zamieszkałej kamienicy na II piętrze a włamania dokonano w biały dzień. **Is.**

—OX XO—

Kurjer literacki.

„Zwrotnica“ (Nr. 7, maj, 1926). Po dwu i pół letniej przerwie, wypełnionej książkowymi wydawnictwami, w których znalazły się „Śruby“ Przybosa i „Żywe linie“ Peipera, rozpoczyna znowu „Zwrotnica“ wychodzić regularnie jako miesięcznik.

„Zwrotnica“ jest piśmie pozytywne. Ma wyraźny, dokładnie sprecyzowany kierunek — daje sztukę teraźniejszości. Artykuł Peipera mówi o **ważności form** artystycznych dla społeczeństwa. „Troska o formy jest społecznym obowiązkiem artysty i należąc do istoty jego zawodu, wpływa na popularność społeczeństwa. **Artysta, który nie dba o formy swych dzieł, psuje obyczaj społeczny.**“

Ważkie i ogromnie pożyteczne są dalsze słowa artykulu: „Nowe formy artystyczne są antytoksynami gnuśności społecznej, zabijają mikrokomicznego mikroba zasiedziały spojrzeń, rozdmuchują rojne iskry wynalazczości, wygładzają

zmarszczki na twarzy człowieka, budzą nieufność do dróg zaprzeczonych, pędzą tworniki hamowanych zdarzeń.“

Interesujący jest artykuł o modzie kobiecej Kurka. Wiesz Przybosa p. t. „Rekord“ to naprawdę rekord silnego, męskiego rytmu, zrównoważonej siły rozumu i serca poetyckiego.

Poważnym stosunkiem do sztuki, męską wolą opanowania i wytłumaczenia zagadnień dzisiejszej sztuki, pozytywnym stosunkiem do życia i społeczeństwa, wybijają się „Zwrotnica“ na czoło pism artystycznych najmłodszej generacji pisarskiej. **J. S.**

NOWOŚCI

Części składowe do aparatów radiowych firmy **BALTIC** Szwecja poleca
OŚWIETLENIE ELEKTRYCZNE
LWÓW, JAGIELLOŃSKA 11.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 18 5 1926.

Wystawa Jacka Malczewskiego.

Lwów, 18 maja.

W niedzielę o godz. 11 w południe odbyło się w Pałacu Sztuki na Placu Powyżstawowym, uroczyste otwarcie tej niezwyklej wystawy. Gości licznie przybyłych powitał zasłużony prezes Tow. Przyj. Sztuk Pięknych **prof. dr. Bulanda**, otwarcia dokonał wiceprezydent miasta **prof. dr. Chlamtacz**, który stwierdził, że reprezentacja miejska zawsze dbała i dbać będzie o sztukę polską. Następnie niejako „słowo wstępne“ do genezy i charakterystyki twórczości Malczewskiego wygłosił **Leon Piniński**.

Znowu więc w Pałacu, o którym marzył niezapomniany twórca zbiorów miejskich śp. **T. Rutowski**, iż będzie stałe i wyłącznie przeznaczony na letnie espozycje polskiej sztuki plastycznej, mamy wystawę zakrojoną na miarę wielką, jedną z

tych, które zostaną w historii rodu artystycznego Lwowa. W najcieńszych chwilach otwarto tę świetną wystawę, jakby na znak właśnie, iż ponad rozterki polityczne i walki sztuka siłą swych nieprzemijających wartości wznosi się dumna, samotna, broniąca się powagą swego piękna, którego nikt świętokradczo naruszyć nie może w narodzie, posiadającym głęboko wkorzenioną tradycję kulturalną. I jakby na dowód, iż w wyjątkowych chwilach stać nas na chwilę zbożnego skupienia przed fascynującym czarem Piękna, zebrały się tłumy publiczności na to prawdziwe wiosenne święto, któremu niebo błogosławiło radosnymi promieniami słońca..

Za tę chwilę wytchnienia, za oderwanie się od szarżyzny dnia, za możliwość obcowania z dziełami genialnego polskiego malarza, wdzięczność serdeczna należy się prezesowi i dyrekcji Tow. Sztuk Pięknych.

Zgromadzono blisko 200 dużych i mniejszych płócien Malczewskiego, ponadto szkice i rysunki i rozmieszczono je w ośmiu salach, możliwie najlepiej. Naturalnie, iż wskutek trudności nie do przewyciężenia nie

dało się sprowadzić do Lwowa niektórych najcenniejszych dzieł, że brakuje wiele i nie można było ułożyć pewnej wytycznej linii rozwojowej mistrza, mimo to jednak twórczość jego występuje w całym blasku. Gdyby chciano urządzić kompletną wystawę tego tytana pracy, cały gmach okazałby się za mały, gdyż trudno byłoby zmieścić z górą 4 tysiące dzieł wysłanych z pod jego penszla! Na lwowską wystawę złożyły się przeważnie obrazy pochodzące ze biurów miejskich i prywatnych, drobna część przyszła tylko z poza Lwowa. Mamy jednak pokaz pierwszorzędną, część ogólnego dorobku Malczewskiego, ale część tak piękną i tak różnorodną, że pilny obserwator może już sobie wyrobić pojęcie o całokształcie tej fenomenalnej w dziejach współczesnej naszej plastyki pracy.

Podając pierwsze pobieżne uwagi po otwarciu tej pięknej wystawy, którą każdy powinien zobaczyć, zaznaczamy, że twórczości Malczewskiego poświęcimy niebawem obszerniejsze miejsce.

Artur Schroeder.

—OO—

Prasa polska za granicą.

Lwów, 18 maja.

W chwili obecnej wychodzi w języku polskim, poza granicami Rzeczypospolitej 147 pism. Więcej niż połowa, gdyż 86 pism. o łącznym nakładzie 1,329,000 egz., przypada na Stany Zjednoczone, gdzie tradycje dziennikarstwa polskiego sięgają 1880 r., w którym ukazał się w Milwaukee, istniejący dotąd tygodnik „Zgoda“, przeniesiony z czasem do Chicago. Prasa polska w Stanach Zjednoczonych składa się z 18 dzienników, drukujących 406,690 egz., 56 tygodników, drukujących 803,800 egz., oraz 12 miesięczników, drukujących 118,000 egz. Największe nakłady posiadają tygodniki „Zgoda“ (140,000 egz.) i „Ameryki Echo“ (120,000 egz.), z dzienników „Gwiazda Polska“ (60,000 egz.) i „Dziennik Związkowy“ (50,000 egz.).

Pod względem kierunku politycznego, prasa polsko-amerykańska rozpada się zasadniczo na dwie grupy: na pisma prawicowe, reprezentowane przez 6 dzienników o nakładzie 155,000 egz. i lewicowe (6 dzienników o nakładzie 80,000 egz. i 5 tygodników o nakładzie 30,800 egz.), z których znaczna część należy do socjalistów (4 dzienniki — 56,000 egz. i 2 tygodniki — 17,000 egz.). Komuniści posiadają jeden dziennik w Detroit (2000 egz.). Dwa tygodniki i cztery miesięczniki poświęcone są wyłącznie sprawom handlowym i przemysłowym, jeden miesięcznik zagadnieniom technicznym. Mniej więcej bezpartyjnych, t. j. nie posiadających wyraźnego zabarwienia politycznego jest 5 dzienników (143,000 egz.) i 22 tygodników (391,000 egz.). Pod względem ilości wychodzących pism pierwsze miejsce zajmuje Chicago, dalej idą Detroit, Milwaukee, Nowy Jork, Philadelphia i Pittsburg.

W Kanadzie, gdzie warunki miejscowe nie sprzyjają rozwojowi życia społecznego (osadnictwo rolnicze), istnieją zaledwie dwa, słabo prosperujące tygodniki polskie, wychodzące w Winnipeg. Znacznie lepiej przedstawia się stan prasy polskiej Brazylii; w stolicy stanu Parana, Kurytybie jest 6 pism polskich, stojących na dość wysokim pozio-

mie. Nieliczne wychodźstwo polskie w Argentynie posiada jeden dwutygodnik (Buenos Aires) i jeden miesięcznik (Azora).

Półmilionowa emigracja polska we Francji, powstała w ciągu kilkunastu lat ostatnich, korzysta z 8 pism polskich o tendencji narodowej. Na czele prasy polskiej we Francji stoją „Narodowiec“ i „Wiarus Polski“, które przybyły z Westfalji, gdzie przez długie lata oddawały cenne usługi tamtejszemu wychodźstwu. Owocną działalność wymienionych dzienników tamuje w ostatnich czasach niepotrzebna walka konkurencyjna, którą wyzyskują zręczni komuniści, wydający tygodnik „Tribuna Robotnicza“ i miesięcznik „Walka“. Francuski socjalistyczny Związek zawodowy drukuje w języku polskim dwutygodnik „Prawo Ludu“.

W Niemczech wychodzi 12 pism polskich, pracujących solidarnie w obronie zagrożonych praw polskości. Represje, które spotykają prasę polską w Rzeszy, na każdym kroku utrudniają znacznie jej działalność.

Najlepiej ze wszystkich zorganizowane skupienie polskie na czeskim Śląsku Cieszyńskim posiada aż 13 pism, w czem trzy czasopisma pedagogiczne, miesięcznik, poświęcony sprawom zawodowym i jedno pismo sportowe. Na specjalne wyróżnienie zasługuje wzorowo redagowane pismo dla młodzieży „Nasze Piśmiśko“ (6000 egz.).

W Rumunii wychodzi jedno pismo polskie (w Czerniowcach), podobnie na Lotwie (w Rydze) i w Chinach (w Charbinie), w Gdańsku trzy, w Litwie wreszcie, pomimo brutalnego terroru rządu kowieńskiego, cztery, w tem znany dziennik „Dzień Kowieński“.

Osobna wzmianka należy się prasie polskiej w Rosji sowieckiej. W Mińsku wychodzą dwa polskie komunistyczne pisma „Młot“ i „Gwiazda Młodzieży“, w Kijowie trzy, „Siem“, „Głos Młodzieży“ i „Szabandar Pioniera“ o bardzo małym nakładzie (łącznie 6000 egz.).

Skrzynka na listy.

PLAGI MIASTA.

Lwów, 18 maja.

Jedną z koniecznych plag wielkiego miasta jest trzepanie dywanów i materaców. Dawniej obowiązywały jakieś godziny, w których wyłącznie wolno było spełniać tę niezbędną dla czystości mieszkania, a tak niemłą dla sąsiadów czynność.

Dziś każdy trzepie na swoim podwórku kiedy mu się podoba i nigdy nie można być pewnym spokoju w swym mieszkaniu. Zdarza się słyszeć wytrwale uderzenia trzepaczki popołudniu, a czasem i wieczorem.

Byłoby pożądane, ażeby władze policyjne ogłosiły ponownie, w których godzinach trzepanie jest dozwolone, i ściśle przestrzegały dotrzymywania tego terminu.

—OO—

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO“

—OO—

Marszałek Rataj zachorował.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja. Marszałek Sejmu p. Rataj, pełniący obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej — zachorował.

—XOX—

Akcja pacyfikacyjna marsz. Trąpczyńskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 17 maja. Marszałek Senatu, Trąpczyński, wysłany do Poznania celem podjęcia akcji pacyfikacyjnej, przybył tam dziś autem. Relacje o przedsięwziętych przez niego zabiegach spodziewane są dziś wieczorem. Wojewoda pomorski p. Wachowiak i wojewoda śląski p. Biłski zakomunikowali rządowi, że uznają stan wytworzony w Warszawie i przyrzekli lojalną pracę z rządem.

—XOX—

Odprężenie sytuacji w Poznaniu.

Warszawa, 17. 5. (AW). Ostatnie wiadomości, jakie napływają z Poznania, wskazują na odprężenie sytuacji, wywołanej akcją medjatorską wybitnych przedstawicieli społeczeństwa poznańskiego.

—XOX—

Zbiorowy pogrzeb ofiar walk warszawsk.

Warszawa, 17. 5. (PAT). Dziś o godz. 2 po poł., na cmentarzu wojaskowym za Powązkami odbył się zbiorowy pogrzeb ofiar niedawnych wydarzeń na ulicach Warszawy. Przywiezione uprzednio z różnych szpitali trumny ze zwłokami w liczbie około 250, ułożono obok siebie w czterech wielkich mogiłach, przed którymi odprawiono kolejno modły liturgiczne duchowieństwa. Uroczystość żałobna zakończyła się hymnem narodowym, odegranym przez orkiestrę wojskową. W pogrzebie wzięli udział członkowie rządu z premierem Bartłmiejem na czele, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu, liczni posłowie, generałowie, deputacje oficerów poszczególnych pułków, organizacje społeczne oraz rodziny poległych.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 17 maja.

Dziś, jako w dniu pogrzebu ofiar wojskowych i cywilnych, których liczba łączna wynosi 305, komisarz rządu, gen. Składkowski, wydał rozporządzenie, aby na znak żałoby zawiesić przedstawienia teatralne i kinowe oraz wszelkie imprezy rozrywkowe. W czasie pogrzebu nakazane zostało 1 minutowe milczenie powszechne dla uczczenia pamięci ofiar.

—XOX—

Plan reorganizacji Rady Ligi Narodów.

Genewa, 17. 5. (PAT). Prace komisji reorganizacyjnej zbliżają się ku końcowi. Jak obecnie, można stwierdzić, iż ustalono zasadę powiększenia Rady Ligi, wyboru członków Rady na trzy lata z tem, że co roku wybierana będzie jedna trzecia część członków niestałych, umożliwienia ponownego wyboru członków niestałych, tak, aby faktycznie istniała kategoria powtarzalnych długoterminowych mandatów, wreszcie omawianie funkcji

członków Rady przez wybranych na zgromadzeniu ogólnem nastąpi natychmiast po wyborze.

Zasady te mają zapewnioną większość w komisji. Dyskusja musi jeszcze ustalić ostateczne sposoby sformułowania gwarancji ponownej wybieralności z uwzględnieniem systemu rotacji. Dzisiejsze plenarne posiedzenie komisji dyskutować będzie nad przygotowanym przez podkomisję projektem.

DELEGACJA POLSKA NA KONFERENCJĘ ROZBROJENIOWĄ.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 17 maja.

Delegat polski na konferencję rekonstrukcyjną Rady Ligi Narodów, p. Łukasiewicz otrzymał polecenie reprezentowania rządu na przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej, rozpoczynającej się jutro w Genewie. Ponadto zostali delegowani dwaj eksperci wojskowi. Dedygnowany pierwotnie na tę konferencję gen. Sosnkowski, z powodu rany udziału w konferencji nie weźmie.

—OO—

PPS PRZYGOTOWUJE AKCJĘ WYBORCZĄ.

Warszawa, 17. 5. (AW.) Rada Narodowa P. P. S. zatwierdziła uchwały Centralnego Komitetu Wykonawczego partji i poleciła kierownictwu klubu sejmowego do przygotowania akcji wyborczej. Rada odrzuciła oferty współpracy z komunistami i Niezależną partją chłopską.

—OO—

GEN. SOSNKOWSKI WRACA DO ZDROWIA.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 17 maja.

Donoszą z Poznania, że stan zdrowia gen. Sosnkowskiego polepsza się z godziny na godzinę. Panuje tu przekonanie, że na gen. Sosnkowskiego popełniono zamach morderczy.

—OO—

POS. WITOS WRÓCIŁ DO WIERZCHOSŁAWIC.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 17 maja.

Posel Witos, zwolniony wczoraj jeszcze na wolną stopę, odbył dwie konferencje z Marsz. Ratajem i dziś otrzymanem autem wyjechał do Wierchosławic.

—OO—

W ANGLJI PODJĘTO NORMALNĄ PRACĘ.

London, 17. 5. (PAT). Dziś w całej Anglii podjęto pracę. Dzienniki londyńskie wyszły dziś po południu po raz pierwszy od dnia wybuchu strajku w zwykłej szacie.

Skomplikowana sytuacja gospodarcza na Śląsku.

Katowice, 17. 5. (PAT). Dziś, o g. 10 rano, rozpoczęło się posiedzenie sejmiku śląskiego, które trwało bardzo krótko. Następnie marszałek Wolny odczytał zawiadomienie o rezygnacji Prezydenta Wojciechowski i dymisji rządu Witosa.

Po uchwaleniu w trzecim czytaniu ustawy o finansach komunalnych przyjęto rezolucję klubu Ch.

D. i N. P. R., stwierdzając, że na skutek ostatnich wypadków, sytuacja gospodarcza zaczyna się komplikować. Brak wagonów węglowych może pociągnąć za sobą wzrost lichwy i bezrobocia, — wobec tego Sejm powinien wpłynąć na odpowiednie władze w celu zapobieżenia temu brakowi.

—OX XO—

Sowiety nie koncentrują wojsk na granicy polskiej.

Warszawa, 17. 5. (PAT). Dzienniki sowieckie z 16 b. m. ogłaszają nast. dementi T. A. S. S.: Z powodu doniesień, jakie pojawiły się w prasie zagranicznej o rzekomej koncentracji wojsk sowieckich na granicy polsko - rosyjskiej w związku z ostatnimi wypadkami w Polsce.

T. A. S. S. jest upoważniony do zaprzeczenia tym doniesieniom, przy czem stwierdza, że rząd związkowy, zarówno w tym wypadku, jak i we wszystkich innych wstrzymuje się od mieszania się w sprawy wewnętrzne państw.

P. August Zaleski.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 17 maja.

Kierownik min. spraw zagran. p. August Zaleski, urodził się w roku 1883. Ukończył Szkołę nauk politycznych w Londynie i Wydział ekonomiczny Uniwersytetu londyńskiego. W czasie wojny był delegatem stronnictw niepodległościowych w Londynie, a następnie brał udział w rokowaniach pokojowych w Paryżu jako członek delegacji polskiej.

P. Zaleski sprawował następujące stanowiska w służbie państwowej: był change d'affaires w Bernie szwajcarskiej, posłem w Atenach, dyrektorem departamentu politycznego w min. spraw zagr., a wreszcie posłem przy Kwirynale. Ostatnio p. Zaleski był dsygnowany na stanowisko posła polskiego w Tokio. P. Zaleski jest autorem dzieła p. t.: „Historja ekonomicznego rozwoju Polski” i „Historja konfraternji kupiectwa w Warszawie”.

—OO—

PIERWSZE KROKI NOWEGO KIEROWNIKA M. S. ZAGR.

(Telefonem od naszego korespond.).

Warszawa, 17 maja.

Nowy kierownik ministerstwa spraw zagran., p. August Zaleski, — złożył w dniu dzisiejszym pierwszą wizytę oficjalną dziekanowi korpusu dyplomatycznego nuncjuszowi msgr. Lauri i ambasadorowi francuskiemu, p. Laroche.

—OO—

NIEPRAWDZIWE POGŁOSKI O ZAMACHU MONARCHISTYCZNYM W BERLINIE.

Warszawa, 17. 5. (PAT). Ministerstwo spraw zagranicznych bezpośrednio po pojawieniu się pogłosek o zamachu monarchistycznym w Niemczech odniosło się do poselstwa polskiego w Berlinie, ustalając w tej drodze zupełną bezpodstawność pogłosek.

—OO—

DEMENTI POGŁOSEK O ROZLAMIE W „PIĄSCIE”.

Warszawa, 17. 5. (AW). Pos. Dębski w informacjach, udzielonych prasie o stosunkach w klubie, zaprzecza pogłoskom o przygotowywaniu się rozłamie w klubie i stronnictwie. Pos. Dębski stwierdza, że głównym celem akcji stronnictwa jest uspokojenie rozbudzonych namiętności partyjnych.

—OO—

13.000 KILOMETROWY LOT DO BIEGUNA.

Rzym, 17. 5. (PAT.) Agencja Stefaniego ogłosiła następującą depezę przesłaną drogą radiową przez Nobilitę, którą otrzyma dziś rano Mussolini: „Lot Spitzberg-bieguna północny i Alaski, odbył się w tej chwili, przy czem przeleciałem w 71 godzinach 5.300 kilometrów. Część lotu od Kastyarów utrudniały niebezpieczne powłoki lodowe, tworzące się na pewnych częściach metalowych statku powietrznego. W okolicy Dome dał gwałtowny wiatr ze śniegiem. Jeśliby warunki atmosferyczne były bardziej sprzyjające, oraz gdyby nasz aparat iskrowy już przed dwoma dniami nie został uszkodzony, przedsięwzięlibyśmy jeszcze dalszy lot na 1.000km., gdyż pozostała na pokładzie rezerwa benzyny na to pozwalała. Zachowanie się załogi było godne podziwu. Tak został dokonany lot z Rzymu przez bieguna północny na Alaskę, przy czem dystans 13.000 kilometrów przebyto w 172 godzinach, przewyższając ustalone w programie lotu przewidywania.

GWALTOWNA ZWYŻKA FUNTA ANGIELSKIEGO.

London, 17. 5. (PAT.) Funty szterlinga notowano dziś na giełdzie tutejszej wyżej równoważnika złota. — Jest to pierwszy wypadek w ciągu ostatnich 10 lat, w którym waluta angielska osiągała taki wysoki kurs. Transakcje na Nowy Jork notowano 4.861 trzy czwarte a nawet 487.

SPŁOSZONE KONIE STRATOWAŁY DWIE KOBIECY.

Lwów, 18 maja.

Wczoraj o godz. 9.15, w ul. Sykstuskiej konie Markusa Schachta (zam. ul. Sykstuska 43), właściciela dóbr, spłoszyły się na widok szybko pędzącego auta i rzuciły się w szalonym galopie w kierunku ulicy Leona Sapiehy. Obok żandarmerji zawróciły, popędziły w ulicę Kopernika, gdzie naprzeciw seminarjum ruskiego stratowały dwie kobiety: Marię Horema, wdowę, zam. w Zakładzie św. Łazarza i drugą kobietę o nieświdzonym nazwisku.

Konie zdołano wstrzymać dopiero w ulicy Ossolińskich.

Zawezwane pogotowie ratunkowe po zaopatrzeniu pozostawiło Horemę opiece domowej, nieznana kobieta zaś, wskutek odniesionych potłuczeń i ran, odwieziona do szpitala, zmarła.

KRONIKA.

MAJ
18
WTOREK

Dzisiaj: rzym.-kat.
Feliksa Szczęsn.,
gr.-kat. Iryny.

Jutro: rzym.-kat.
Piotra cel., gr.-kat.
Jowa mnoch.

REPERTUAR TEATRÓW
MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Wtorek 18 bm. o 7.30 wiecz. „Żywa Maski”. Gość występ Kazimierza Junoszy-Stępowskiego.

Środa 19 bm. „Żadza”.
Czwartek 20 bm. „Król Zygmunt August” z udziałem Marcellego Sowińskiego.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek 18 bm. występ artystyczny „Habina”.

Środa „Orłów”. Gość. występ Heleny Miłowskiej.

Czwartek 20 bm. „Orzeł czy reszka?”
Premjera. Gość. występ Kazimierza Junoszy-Stępowskiego.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Wtorek o 7.30 „Dobrze skrojony frak”. Gość. występ J. Pawłowskiego.

Środa o 7.30 „Dobrze skrojony frak”.
Gość. występ J. Pawłowskiego.

CO GRAJA DZIAJAW W KINIE:

Apollo: „Złote łoże”.

Chimera: „Skandal”.

Kopernik: „Luksusowe kobiety”.

Law: „Zigano” z Harry Peel.

Marysielka: „Szatan Oceanów”.

Palace: „Sanin”, ilustr. śpiewami.

— Teatr Wielki powtarza dziś przedwznowioną tragedję, Ludwika Pirandello: „Żywa maska” (Henryk IV.), w której święci niebawem sukcesy prześwietny odtwórca roli tytułowej, Kazimierz Junosza-Stępowski. Działające przedstawienie jest jednym z ostatnich ze względu na nową premjerę ze Stępowskim, która ukaże się w czwartek bieżącego tygodnia na scenie T. Nowości. Będzie to lekka komedia znanego na naszej scenie, świetnego komedjopisarza francuskiego, Ludwika Verneuil, p. t. „Orzeł czy reszka”. W tej niezrównanej komedji, która święciła niebawem triumfy w Warszawie, ma szerokie pole do wykazania swego niepospolitego talentu nasz znakomity gość, Kazimierz Junosza-Stępowski — który ukaże nam nową mistrzowską kreację, godną widzenia i podziwu. Wystąpi on w otoczeniu doborowego zespołu artystycznego, z p. Dębicką (główna rola kobieca) Pillerową, Hakowską, Brzeskim, Czakiem, Fertnerem, Zabielskim, Lewickim i Surzyńskim. Nowość ta ukaże się pod niezawodną reżyserją p. Rasińskiego.

— Następnymi premjerami miejskich teatrów będą: „Otello” Szekspira, z gościnnym występem znakomitego artysty, Kazimierza Junoszy-Stępowskiego, w roli tytułowej — w reżyserjskim opracowaniu p. Zyteckiego — oraz „Wally”, opera A. Catalani’ego, w muzycznym opracowaniu kapelmistrza Lehrera, pod reżyserją p. Cyganika.

— Jeszcze tylko kilka dni grana będzie w Teatrze Małym kapitalna farsa p. t. „Dobrze skrojony frak”, która w krótkim przeciągu czasu zdobyła sobie we Lwowie olbrzymie powodzenie. Co wieczora licznie zebrana publiczność zaśmiewa się do łez z przewesołych perypetji krawczyka, który osiąga najwyższe stanowisko dzięki sprytowi i świetnie zrobionemu frakowi. Dyr. Pawłowski i dyr. Czarnowski oraz cały zespół zbierają huczne oklaski nawet przy otwartej scenie, a śmiech tak głośny rozlega się na widowni, że sala aż huczy. Pomimo wszystko jednak sztuka musi zejść z afisza z powodu wyjazdu dyr. Pawłowskiego. Dotychczasowe powodzenia dają gwarancje, że jeszcze tych kilka przedstawień będzie wysprzedanych, gdyż ludzie pragną o wszystkim zapomnieć i zabawić się. A taka zabawa trwa przez kilka godzin w Teatrze Małym, który dobrze zrobił, że wystawił tę kapitalną farsę.

— „Romantyczni”, głośna komedia Rostanda, ukaże się w T. Nowości, w piątek bieżącego tygodnia, dnia 21 bm. w wykonaniu Koła Dramatycznego Związku b. Kistryniaków. Dochód z przedstawienia został przeznaczony na budowę Domu Aktora Polskiego we Lwowie.

— Polskie Tow. Przyrodników im. Kopernika. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek dnia 18 bm. 1926 r. o godz. 18-tej w Instytucie Geologicznym Uniw. J. K., ul. Długosza 8, z porządkiem dziennym: Dr. Morotowski wykład p. t.: „O postępach w nauce o zaczynach”. Goście mile widziani.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przesyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O.

153.215.

Mówią, że...

najpoważniejsza
choćby manifestacje zakłócić i zepsuć mogą wybruki nieodpowiedzialnych jednostek.

— Tak było również onegdaj we Lwowie. Tym manifestującym posuwał się spokojnie ulicami a jakieś niedorodki odrywały się od manifestantów i napadały przechodniów. Za niezdecydowanie kapeluszy poraniono kilka osób, wśród tych jedną bardzo ciężko. Jesteśmy przekonani, iż aranzjerowie manifestacji nie wiedzieli o tem i że sami oni skarciliby te nieliczące z powagą chwil wybruki. W niepodległej Polsce nikogo do niczego przecież zmuszać nie można a już szaleństwem jest bicia! Takie fakty rzucają przecież cień na poważne zamierzenia, wywołują oburzenie i rozgoryczenie a w dalszych konsekwencjach mogą spowodować zgola nieprzewidziane wypadki. Wierzymy, że aranzjerowie pochodów na przyszłość zapobiegą tym przykrym incydentom i dołożą wszelkich starań, by się już nigdy nie powtórzyły!

— „Żadza” O’Neilla wraca na afisz i ukaże się jutro, w środę, na scenie Teatru Wielkiego.

— W dniach 19, 21 i 25. maja 1926 odbędzie się cykl wykładów prof. dr. Adrijana Demianowskiego w sali Instytutu Technolog przy ul. Bourlarda 5 w godzinach o 7—8 wieczór z dziedziny psychozy dziecka. Wykłady te powinny zainteresować ogół wychowawców i rodziców a przystępne ceny wstępu 50 gr. od osoby — umożliwią im korzystanie z wykładu. Czysty dochód przeznaczony na kolonję wakacyjną przy szkole męskiej im. M. Konopnickiej.

— Wycieczka nad polskie morze. Lwowskie koło mandolinistów „Hejnał” urządziło dnia 2 lipca br. specjalnym pociągiem wielką wycieczkę krajoznawczą trwającą 18 dni, z zatrzymaniami w Krakowie, Wieliczce, Częstochowie, Poznaniu, Gnieźnie, Toruniu, Bydgoszczy, Gdyni, Helu a z powrotem w Warszawie. Bliższych informacji udziela sekretarjat Koła mandolinistów „Hejnał” co wtorku i czwartku między godziną 6 a 9 wieczorem w lokalu Lwów ul. Na Bajki 27 parter drzwi na prawo.

— Z karty żałobnej. We Lwowie zmarł Kazimierz Momocki, właściciel fabryki stolarskiej.

W Krakowie zmarł Kazimierz Szczepański, b. dyr. kraj. Związku przemysłowego we Lwowie, a ostatnio dyrektor Zakładów chemicznych Wallace i Sp. w Krakowie.

W Nowym Jorku zmarł działacz polski Wacław Perkowski, współpracownik pism angielskich, który prostował w prasie amerykańskiej plotki i fałszywe o Polsce. Po zmarłym zostało archiwum dziennikarskie, zawierające wiele broszur i dokumentów z życia wychodźstwa polskiego.

— Posiedzenie Rady miejskiej, odbędzie się we wtorek 18-go maja 1926 r. o godzinie 19-tej w sali posiedzeń Rady miejskiej w ratuszu.

— Wiec magistrów praw w sprawie doktoratu odbędzie się dnia 19 maja b. r. o godzinie 6-tej wieczór w sali Kopernika na nowym Uniwersytecie. Obecność wszystkich konieczna.

— Polskie Towarzystwo Politechniczne zawiadamia, że we środę dnia 19 maja b. r. na zebraniu tygodniowym wygłosi odczyt prof. dr. Leopold Caro pod tytułem: „Szansa naszej pożyczki zagranicznej”. Porządek punktualnie o godzinie 18-tej. Goście mile widziani.

Z targu.

Lwów, 18 maja

Ceny nabiału: 1 l mleka 30—40 gr., smietany 1.60—2 zł., 1 kg. masła 5.—7.— z sera 1.60—2 zł.

Jaja: po 13 i 14 gr.
Jarzyny: 1 kg ziemniaków starych 10—12 gr., buraków 15—30 gr., szpinaku 2—3 zł. wiązka rzodkiewek 10—20 gr., cebuli młodej 10 gr., szparagów 2-3 zł., główka sałaty 10—40 gr., marchewki młodej 25—30 gr.,
Owoce: 1 kg jabłek 80gr. 3 zł., cytryny po 10—15 gr. sztuka, pomarańcze po 45—60 gr.

— Usiłowane samobójstwo z powodu utraty posady. Moritz Tennenbaum, kelner, zajęty u Myny Agid, restauratorki (Żółkiewska 18) w celu samobójczym wypił znaczną ilość kwasu solnego. Wezwane pogotowie odwiezło desperata do szpitala. Powodem rozpaczliwego kroku ma być wypowiedzenie posady.

Z sali koncertowej.

„KRUCJATA DZIECI”,
legenda muzyczna Gabriela Piernego.

Lwów, 18 maja.

Polskie Towarzystwo muzyczne, wykonując tę interesującą kompozycję oratoryjną, dało dowód poważnej pracy artystycznej. Legenda ta, nagrodzona w r. 1904 na konkursie paryskim, w swoim czasie zyskała rozgłos w Francji, Anglii i Niemczech. Rzecz, osnuta na autentycznych zapiskach kronikarskich z XIII. wieku, ujęta w formę wysoce poetyczną i nastrojową, wykazuje wiele ciekawych ustępów. I tak w części pierwszej interesuje ustęp, gdy dzieci wyruszają z Flandrii, piękne refreny głosów dziecięcych, krótki śpiew dziewczynki Aliys i jej duet z ślepym chłopczykiem. W części drugiej zwraca się na uwagę muzyka podczas pochodu na pustej ulicy oraz ustęp „a capella”, gdzie kompozytor trawnie oddaje charakter dziecięcego śpiewu.

Nie da się zaprzeczyć, że Piernego muzyka miejscami jest słaba i działa więcej oryginalnym dźwiękiem głosów dziecięcych, niżeli inwencją i potęgą twórczości, lecz całość jest szczerą i słucha się jej z dużym zaciekawieniem.

Tow. muzyczne wzięło na się piękne zadanie i trzeba przyznać, iż wywiązało się z niego chlubnie. Dyrygent dr. Adam Soltys zmobilizował siły Tow. muz. i Konserwatorium muzycznego, tworząc dobrze wyszkolone ciało muzyczne. Widać było rezultat mozolnej pracy w przygotowaniu chóru szkolnego, który dźwiękiem umował sobie słuchaczy. Całość szła składnie i wywarła dodatnie wrażenie na licznie zebranej publiczności. Praca dyrygenta i sił wokalnoinstrumentalnych dała piękny rezultat i spotkała się z zasłużonym uznaniem, zwłaszcza po efektownej części ostatniej.

Z solistów jedynie p. Sowiński dał artystyczną całość, imponując pełnią szlachetnie brzmiącego głosu i wrodzoną muzykalnością. Styl oratoryjny jest dla niezawodnych sił śpiewackich naszego miasta prawie obcy. Tem bardziej więc należy cenić dobrą chęć i gotowość podjęcia się tak trudnego zadania przez pp. Drexler - Pasławska, Kończaska, Szleminińska i Müllera, z których każda siła śpiewacka, odpowiednio do swych zalet wokalnych i muzycznych, dołożyła wszelkich możliwych starań, aby godnie odpowiedzieć temu trudnemu zadaniu co im się w znacznej mierze udało.

Grd.

†
Inż. Marjan Henryk Fuchsa

emerytowany starszy radca Polskich
Koleji Państwowych

po krótkich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 17 maja 1926 r., przeżywszy lat 67.

Na pogrzeb, który odbędzie się w środę dnia 19-go maja 1926 r., o godzinie 4-tej po południu z domu żałoby pl. Bema l. 5. na cmentarz Łyczakowski zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych w żalu pogrążeni
Żona, Syn, Synowa i Rodzina:

Msza św. żałobna za spokój duszy Zmarłego, odbędzie się w kościele parafialnym św. Anny w czwartek dnia 20 maja b. r. o godzinie 8-mej rano.

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą. 1682

Co się stało w mieście?

— Nieszczęśliwy wypadek. Masłuk Teodor, przetokowy kolejowy, lat 43 (Lewandówka 4), w czasie pracy został potrącony przez wagon tak nieszczęśliwie, że wskutek upadku stracił przytomność. — Lekarz pogotowia stwierdził u Masłuka wstrząs mózgu.

— Tajemnicze zniknięcie. Helena Deidlerowa, wdowa (Krasieńskiego 33), doniosła policji, że ojciec jej — Aleksander Hawalewicz, lat 75. wyszedł z domu jeszcze dnia 15 b. m. i dotychczas nie powrócił.

— „Trzy karty”. Anna Kalicińska (Miłatycze, pow. Lwów), doniosła policji, że na targowicy końskiej we Lwowie wciągnęła ją nieznaani jej oszuści do gry w t. zw. „trzy karty”. Kalicińska przegrała 35 dolarów.

Aresztowano Jana Czarneckiego, lat 31 (Karaicka 9), za oszukańcza grę w „trzy karty” na Wysokim Zamku.

— Głuchoniemi awanturnicy. Aresztowano wczoraj Władysława Junga i żonę jego Annę (oboje głuchoniemi) za wywołanie awantury w stanie pijanym w rzeczywistości (ul. Kr. Leszczyńskiego 7), przez nich zamieszkaney.

— Kradzieże i włamania. Za kradzież różnych przedmiotów wartości 500 zł. na szkodę dr. Natana Batlera (ul. Haliicka 21) aresztowano służącą Julję Kurczyńską (Rutowskiego 24). — Ze sklepu Pinkasa Haubena (Kościełna 10) nieznanymi sprawcy po włamaniu się skradli większą ilość skór, wartości 11.000 złotych.

— Przed kilku dniami doniosły dzienniki lwowskie o tragicznej śmierci urz. pocztowego ś.p. Mieczysława Terleckiego. Ponieważ dziwnym zbiegiem okoliczności noszę to samo imię i nazwisko dochodzą mnie zewsząd zapytania i wieści jakoby ja popełnił samobójstwo. Proszę więc Szanowną Redakcję o umieszczenie wyjaśnienia w tej sprawie w swem poczytnym piśmie. Mieczysław Terlecki literat i stud. filozofji, współpracownik „Więku Nowego”.

Można być oszczędny, a mimo to nie odmawiać sobie w domu tego, co upiększa życie. Placik domowego wyrobu, postawiony na stole w niedzielę, odszkoduje za rozliczne inne ograniczenia, kosztując zaś naprawdę nie dużo. Nie traci się na to nawet tak drogiego składni czasu, gdyż z Dra Oetkera przyszedłem do pieczenia „Backin” pieczenie idzie łatwo, prędko i niezawodnie. Książeczka z przepisami Dra Oetkera, którą nabyć można w składach bezpłatnie, zawiera rady i gotowe recepty na sporządzenie pożywnych a zdrowych pieczyw wszelkiego rodzaju. 1858

Kurjer ekonomiczny.

* Międzynarodowa Wystawa Ekspozycyjna w Gdańsku, została zamknięta. Dział polski, zorganizowany przez Wystawę Ruchomą Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego, był najważniejszy. Sala polska gustownie udekorowana słynnymi makatami buczackimi, kilimami z różnych stron Polski i barwnymi paśnikami sprawiała bardzo miłe wrażenie.

Wiele firm wytwórczych polskich nawiązało kontakt handlowy z kupcami gdańskimi. Wystawa spełniła w Gdańsku poważne zadanie propagandowe, gdyż 10.000 gdańszczan, którzy zwiedzili Wystawę, przekonało się o dobroci wyrobów polskich i o taniej ich cenie.

Wystawa Ruchoma z Gdańska pojechała do Grudziądza i mieścić się będzie w salach Hotelu Warszawskiego od 12 do 18 bm. Dalsza marszruta Wystawy obejmuje pobyt w Bydgoszczy w lokalu Resursy Kupieckiej od 26/V — 4/VI br., oraz wyjazd do Sztokholmu na Targi Skandynawsko-Baltyckie, które trwać będą od 14—20 czerwca rb.

Ze świata.

+ Wielkie śniegi spadły niedawno w południowej Francji.

+ Bankructwo bankiera Abczyńskiego w Pittsburgu. Znany w Pittsburgu prezes Związku Sokolów polskich Roman Abczyński zbiegł po zdefraudowaniu kilkudziesięciu tysięcy dolarów, powierzonych mu w formie depozytów handlowych. Bankructwo Abczyńskiego spowodowane zostało podobno przez bankructwo 2 banków, przez które Abczyński wysyłać miał pieniądze do Europy. Bankier Abczyński pochodził z Europy.

+ Katastrofa kolejowa w Chinach. Wykoleił się 14 bm. pociąg pocztowy, który odszedł z Pekinu do Hankoh. Zabitych zostało 50 osób a wiele rannych.

Najazd 10.000 narzeczonych Japonek na Amerykę.

Lwów, 18 maja.

Z Nowego Jorku donoszą, że żona konsula japońskiego w Brazylii, pani Tarama postanowiła znaleźć dla swych rodaków, emigrujących z Japonii do Ameryki, żony japońskie. Pani Tarama dowiedziała się, że w południowej Ameryce i Meksyku znajduje się przeszło 10.000 japończyków w stanie bezzennym, którzy z Japonii do Ameryki, żony japońskie z Amerykankami.

Energiczna pani Tarama pojechała do Japonii i agitowała tak dzielnie, że powróciła do Nowego Jorku z 10.000 fotografii dziewcząt japońskich, które decydują się przenieść na całe życie do Ameryki i poślubić swoich rodaków.

Fotografie zostały rozesłane po całej Ameryce do wszystkich zakątków, gdzie osiedlili się japończycy.

Teraz fotografie kandydatów do stanu małżeńskiego z krótkim curriculum-vitae powędrują zapewne do Japonii... a następnie rząd japoński dostarczy kilka okrętów i 10.000 uroczych Japonek zostanie przewiezionych z ojczyzny do Ameryki na nieznaną dolę.

Zapisujcie się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

GIEŁDA LWOWSKA.

Kursa akcji niejednolite, częściowo zniżkowe. Obroty w B. Hipotecyjnym, Chodorowie, Chybiem, Gazolinie i Browarach. Dla innych papierów zainteresowania nie było.

Tendencja niejednolita.

Usposobienie wyczekujące.

Kotowane: Hipotecyjny 0.48, 0.49, 0.50; Chodorów 57, 56.50; Chybie 3.15; Gazolina 1.60, 1.65, 1.60; Brow. 10.25.

OBROTY PRYWATNE.

Tendencja zwykła. Usposobienie wyczekujące.

Dolary amerykańskie 10.20 — 10.25; dolary kanadyjskie 10.70 — 10.75; korony czeskie 0.26 i jedna czwarta — 0.26 i trzy czwarte; leje 0.03 i pół — 0.04; franki franc. 0.31 i pół — 0.32; franki szwajc. 1.72 — 1.76; funty szterl. 42 — 43.

Złoto: 20 kor. 40 — 41; 20 frank. 37.50 — 38; 20 młk. 46 — 47; 10 rubli 55 — 55.50.

Srebro: kor. austr. 0.85 — 0.88; 5 kor. austr. 4.20 — 4.50; flor. austr. 2.10 — 2.25; ruble 3.40 — 3.60; kop. za rubel 1.70 — 1.80.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Nastroj na giełdzie wstrzemięźliwy. Obroty bardzo skromne. Ceny lekko zwyżkują, w szczególności zwyżkuje żyto. Tendencja naogół zwykła. Usposobienie powściągliwe.

Pszonica krajowa biała 49.25 — 50.25; Pszenica krajowa czerwona 52.75 — 53.75; Żyto małopolskie 30.25 — 31.25; Jęczmień małopolski pastewny 25 — 26; Owies małopolski 32 — 33; Hreczka 31 — 32 zł. — Ceny szacunkowe.

Z SALI SĄDOWEJ.

PROCES BEZ KOŃCA O KRADZIEŻ SZTANDARU „PIASTA”.

Lwów, 18 maja.

Głośną była w swoim czasie sprawa kradzieży sztandaru „Piaśta” z wystawy Księgarni Naukowej przy pl. Marjackim.

Wczoraj znowu stanął przed sądem Adam Pabian z Tarnowa, który przyznał się był do tej kradzieży. (Teraz wypiera się i wskazuje na swego rzekomego sobowtóra, Jamb Cygnara w Radomiu, jako na sprawcę).

Rozprawę, która ciągnie się już 2 lata — znowu odroczone.

Scena i ekran.

Komedja na temat odkrycia Woronowa. Paryska spółka autorska: Flers i Croisset, stworzyła nową sztukę sceniczną p. t. „Lekarz cudowny”, której akcja rozgrywa się dokoła problemu odmładzania i przedłużania życia metodą dr. Woronowa. Bohater sztuki dr. George, którego postać jest świetną karykaturą Woronowa, osiąga imponujące rezultaty swego wynalazku i przedłuża życie ludzkie do lat tysiąca, co jednakże staje się tragedią całego świata. Lekarz cudowny uznaje się za zbrodniarza, w chwili jednak, gdy chce popełnić samobójstwo, budzi się i przychodzi do świadomości, że wszystko, co przeżył, było snem. Sztukę wystawił z powodzeniem teatr „Madelaine” w Paryżu, a sam Woronow, bynajmniej nie obrażony, oklaskiwał ją gorąco.

KURJER SPORTOWY.

UBOGI DZIEŃ. Wczorajsza niedziela była pod względem atrakcyjności sportowych dniem bardzo ubogim. Jeden mecz piłki nożnej, o mistrzostwo A klasy i kilkanaście B i C klasy oraz parodia karykaturalnych zawodów bokserskich — to wszystkie niedzielne atrakcje. A dzień był bardzo ładny i powinno się go wykorzystać. To też jako ciężki grzech zapisuje się lwowskiej lekkoatletyce zmarnowanie okazji urządzenia zawodów. W miejsce odwołanego przez A. Z. S. trójboju trzeba było urządzić chociażby minima lekkoatletyczne.

CZARNI-HASMONEA 2:1 (2:0). Ten mecz o mistrzostwo przyniósł ciężką walkę dwu drużyn, walczących nie tylko ze sobą, ale i z wiatrem. Ten trzeci przeciwnik miał wczoraj najwięcej do powiedzenia. W pierwszej połowie Czarni grają z wiatrem i uzyskują znaczną przewagę, która wyraziła się w dwu bramkach strzelonych przez Sawką w 4 min i w 17 min. Druga bramka padła przy wybitnej pomocy wiatru, który nadał piłce odpowiedni fałsz. Hasmonea, uważając jednak, że bramka padła niezastudzenie, postanawia uznać prawidłowo zdobytą bramkę za aut — czemu się jednak sprzeciwia sędzia, każący zacząć od połowy.

W momencie zrozumiałego zamieszania — sympatycy Hasmonei chcą pomóc jej krzykiem, a pewne nieokiełzane, krzykliwe jednostki wpadają na bieżnię. Sędziostanowienia swego, słusznego nie zmienia, a niepowołanych adwokatów porządkowi spędzają z bieżni. W tej sprawie powinno zabrać głos kolegium sędziów i pociągnąć jednostki będące członkami kolegium mieszające się do sędzięgo poiągnąć do odpowiedzialności. Czarni mają przewagę do końca połowy, lecz nie potrafia jej uwidocznić cyfrowo.

W drugiej połowie gry wszyscy, którzy sądzili, że Czarni nie podolają Hasmonei i wiatrowi, zawiedli się na całej linii. Czarni grając przeciw wiatrowi, mają przewagę nad Hasmoneą i inicjatywa, nawet w chwili kiedy bronią się gromadnie, stale należy do nich. Dopiero w 26 min. Hoch w pełnym biegu skierowuje centrę lewoskrzydłowego nieuchronnie w sieć. Strzały Hasmonei wyłapuje doskonale wyrobiony Drapała. Czarni grają defensywnie, ale widząc, że mają przewagę, atakują i pod koniec przy doskonałej grze Kopcja IV — omal, że nie pada trzecia bramka dla Czarnych. Hasmonea ma szczęście i bomba Chmielowskiego idzie ponad poprzeczkę. Rogi 3:3.

Czarni grali ten mecz mądrze, mając wiatr za sobą strzelali z każdej pozycji i podawali piłkę górą, używając skrzydeł, a przeciw wiatrowi podawali piłkę przy ziemi. Hasmonea grała dobrze i nie powinna się kłesać peszyć. — Trudno, nie każde zawody można wygrać — a Czarni nie zwycięstwo za służyli. Szczególnie wyróżnili się ze zwycięzców: Drapała, Kmiecinski i Kopeć IV, z Hasmonei: Birnbach i Parnes.

Sędziował bezstronnie p. Decowski.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

ZAWODY BOKSERSKIE.

Zawody bokserskie urządzone przez Sekcję bokserską Hasmonei i I. LKSWD (trudno zrozumieć te hieroglify) były nader komiczną imitacją boksu. Zawodnicy byli tacy jak ring — a ring był do niczego. Przy silniejszym ciosie podał „bokser” i walił się ringę. „Bokserzy” walili się poprostu, albo chowali się wzajemnie i równocześnie przed sobą. Nie zamierzając zniechęcać adeptów pięknego sportu bokserskiego, musimy stanowczo sprzeciwić się urządzaniu widowisk tego rodzaju, bo te zniechęca widzów do reszty.

Wyniki zawodów: Żuchowski K. B., Tur (Hasmonea) wygrywa Żuchowski na punkty po 4 rundach. Panciów K. B. — Kornblitt (H.) Kornblitt poddaje się po jednej rundzie.

Leszczuk (kl. B) — Gross (H.). Gross został słusznie za brutalną walkę i nieprawidłowe, a ordynarne faule, zdyskwalifikowany w 4 rundzie.

PIŁKA REZNA.

Czarni—Hasmonea 8:0. Młoda drużyna Czarnych odnosi bardzo ładne zwycięstwo.

PIŁKA NOŻNA W KRAJU.

Lwów: Jutrzenka—Vis 1:1.
Biali—Lwowianka 1:0.
Metal—AZS. 4:2.
6 p. lotn.—40 pp. 3:1.
Lechia IV—Pogoń IV 4:2.
Kraków: Cracovia — Jutrzenka 0:1 (2:0), Wisła—Wawel 2:1, Podgórze—Korona 6:3, Olsza—Garbarnia 4:2.
Katowice: Pogoń—Amatorski KS 2:1, IFC Katowice—Iskra 4:1, Ruch—Naprzód 5:4.
Łódź: ŁKS—Turyści 4:0, ŁTSK—Widzew 4:3, Turyści—Widzew 2:1, ŁKS—Warszawianka 3:3.

PIŁKA NOŻNA ZAGRANICĄ.

Budapeszt: Arsenal—MTK 2:2, Vasas—Nemreti 4:1, Vivo—Ujpesti 2:1, Vasas—III Kerület 5:5, Uniwersytet—FTC 4:3.
Praga: Sparta—DPC 4:3, Arsenal—Slavia 5:1, DFC—Slavoj Zizkov 2:0.
Wiedeń: Rapid—Simmering 2:1, Slovan—Sportclub 2:0, Amatorzy—Vienna 4:3, Admira—WAC 4:2, Rapid—Rudolfshugel 3:1, Simmering—PAC 2:0.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowloza 7, 2384 od godziny 12-1. 3-5.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7:30
Wtorek 18 maja 1926.

Gościenny występ
Kazimierza Junoszy-Stępowskiego

Żywa maska

(„Henryk IV”)

Tragedja w 3-ich aktach Ludwika Pirandello. — Przekład Leona Chrzanowskiego.

OSOBY:

...Henryk IV	Junosza-Stępowski
Hr. Matylda Spina	Leonja Barwińska
Rita, jej córka	Zofja Barwińska
Młody markiz K. Noui	Peliński
Baron Tytus Belcredi	Kwiatkowski
Dr. Djonizy Genoni	Czaki
Arjaid (Franco)	Relski
Landolf (Lolo)	Miński
Ordulf (Momo)	Czaszka
Bertold (Fino)	Rzęcki
Stary służący Jan	Neuman
Dwóch pacholców w kostjumach	* * *

Reżyser: Artur Kwiatkowski.

Tort pomarańczowy.

Opieczony według następującego przepisu Oetkera. Smak i wygląd znakomity, przyrządzenie arcyładne. — Sposób: Ciasto z 3 żółtkami utrzeć na pianę z cukrem, z 4-5 łyżkami stołową wody, z sokiem i utartą skórką jednej cytryny. W odstępkach dodawać mąkę zmieszaną poprzednio z proszkiem „Backin” i „Gustyną”. To wszystko rozprowadzić na jednolitą gładką masę i zaciągnąć wkońcu tego ubitej pianki z białek. Tem ciastem wyłożyć wytłuszczoną poprzednio formę i wsunąć do miernie gorącego pieca (rury). Skoro tort ostygnie, przekroić go na 3 kawałki, zwilżyć każdy kratek sokiem pomarańczowym, 2 kratek nałożyć kremem pomarańczowym, zaś górny kratek pociągnąć glazurą pomarańczową i ozdobić kawałeczkami pomarańczy. — Krem: z jednej paczki cytrynowego proszku budynowego Dra. Oetkera, pół litra mleka i 50 gr. cukru przyrządzić tegi budyń i zaciągnąć go sokiem jednej pomarańczy oraz pianką z białek. — Glazura: 150 gr. pudru cukrowego, łyżkę stołową soku pomarańczowego i łyżkę stołową wody zmieszać razem na glazurę.

Przyrządzić: Ciasto: 100 gr. mąki pszennej, 100 gr. Dra. Oetkera „Gustyna”, 500 gr. cukru, 3 jajka, 4 łyżki stołowe wody, pół paczki Dra. Oetkera proszku budynowego „Backin”, otarta skórka cytryny i łyżka stoł. soku cytryny, sok jednej pomarańczy do zwilżenia spódków. Krem: paczka Dra. Oetkera cytrynowego proszku budynowego, pół litra mleka, 50 gr. cukru, sok jednej pomarańczy, i białko. Glazura: 150 gr. pudru cukrowego, łyżka stoł. soku pomarańczowego, łyżka stołowa wody. Dla ozdoby 1 lub 2 pomarańcze.

Książek z wszystkimi przepisami prosimy zażądać w składach spożywczych, w razie wyczerpania dostarcza bezpłatnie: **Dr. A. Oetker, Oliwa.**

Zastępca: D. I. Wolfram,

Lwów, ul. Stryjska 20. Tel. 21-37.

KOMITET BUDOWY DOMU PROFESORÓW U. J. K. we Lwowie
ogłasza

Przetarg na roboty stolarskie

na dzień 22 maja b. r. godz. 12-ta w biurze budowy przy ul. Supińskiego 11.

Formularze ofertowe są do podjęcia w biurze Kierownictwa budowy Inż.-Arch. M. NIKODEMOWICZ i M. STADLER, Lwów, ul. Zimorowicza 19. Tel. 31-20 godz. 4-6 popoł. 1847

Komitet zastrzega sobie dowolny wybór ofert.

ŻARÓWKI najlepsze

i wszelkie materiały instalacyjne najkorzystniej
sprzedaje firma

Henryk Sonnenschein, Lwów

Sienkiewicza I. 8, róg Lindego. 1816

„Newego” M. Brendel

Zakład dla czyszczenia brudnych ścian i sufitów malowanych i tapetowanych drogą suchą, Jagiellońska 18. Telefon 36-51.

PUCH i PIERZE najtaniej u f-my „LEDA”

Lwów, ul. Źródłiana 3. Tel. 10-57
po następujących niskich cenach:

1 kg. pół-białego, skubanego pierza 5 zł. i 6 zł.
1 kg. białego pierza 8 zł. i 10 zł.
1 kg. dworskiego białego pierza z puchem 15 zł. i 18 zł.
1 kg. puchu szarego 10 zł. 15 i 18 zł. 1. kg puchu białego pierwszorzędowego 20 zł. i 25 zł. 1667
Zamówienia pocztowe załatwia się natychmiast.

ROWERY, GRAMOFONY I MASZYNY DO SZYCIA

przyjmuje do naprawy po cenach niskich

JAKÓB ROSENMANN, LWOW AKADEMICKA 26.

Zlecenia z prowincji skutecznie się odwrotnie.

Telefon 19-61.

1445

ZAKŁADY GRAFICZNE

A. HEGEDÜS

Sp. z ogr. odpow.

LWÓW, ul. Św. MICHAŁA 4.

(boczna Kościuszki).

wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nadto WYROBY LITOGRAFICZNE TŁOCZONE, oraz wszelkie roboty w zakresie ARTYSTYCZNEJ LITOGRAFII WCHODZĄCE.

TELEFON: 19-14.

POKOJE z całym utrzymaniem na sezon letni — blisko lecznicy

Dra Tarnawskiego

od zaraz. Kosów pod Kołomyją. Nigrin.

Na

„Resztki towarów tekstylnych”

(Kłot, podszewki do rękawów, Siłk, popelina)

poszukuje

Angielski Koncern Fabryczny

stałych odbiorców za gotówkę ze Składu Tranzytowego we Wiedniu. Zgłoszenia poważnych reflektantów do „Generairepresentant Weisskopf & Schwarz Wien I. Marc-Aurelstrasse 7. 1853

JOHANNISBAD (Czechosłowacja).

Gasteln w Górach Wysokich podalpejskich.

Od dawna znane kąpiele naturalne w wspaniałej lesistej, górzyskiej okolicy, klimat podalpejski 296 stopniowe ciepłe termy o silnej zawartości radjowej. Nadzwyczajne skutki lecznicze przy chorobach systemu nerwowego, nerwowych, neurastenji, paraliżu, tabes, gichtu, reumatyzmu, Basedowa, chorobach kobiecych, skórnych i chorobach kości. Wielka ogrzana hala promenadowa. Codziennie 2-3 razy koncert.

Sezon od 15 maja — 15 września. 1505

Prospecta przesyła bezpłatnie

Kurkom mission Johannisbad (Czechosłowacja).

DROBNE OGŁOSZENIA

Kupno i sprzedaż.

PARCELE słoneczne obok tramwaju; oddalone od realności ul. Zofii 9. kilka nacięć kroków do sprzedania. Zgłoszenia Stanisław Abi Lwów Legjonów 11. 1764

FORTEPIANY, pianina, fiszharmonie za różne ceny pierwszorzędnych fabryk, używane zawsze na składzie. Sprzedaje, kupuje, zamienia za gotówkę. Hanak Pańska 21. 1778

KUPIĘ solidną wille od 20 pokoi w miejscu kąpielowym. wkład około 3000 dolarów. Szczegółowe oferty: Winogroński restaurant Lwów.

Posady i praos.

PIERWSZORZĘDNA siła krawiecka poszukuje pracy po domach lub u siebie. Zgłoszenia do administracji pod „Polak”. 1866

TAPICER-dekorator z Warszawy, posiadający chlubne świadectwa robi tania i dobrze otomany, materace, różne garnitury mebli. Może wyjechać na prowincję. Adres: Lwów, ul. Krzywa 6 oficy. T. Głębocki, Nr. tel. 26-62. 1823

EMERYTOWANY urzędnik państwowy poszukuje zajęcia. Wynagrodzenie wedle umowy. Adres: Administracja Kurjera Lwowskiego dla „Emeryta 555”. 1834-a

WYJECHAŁABYM na letnisko jako towarzyszką z osobą starszą lub chorą. Łaskawe listy do admin. dla „Cierpliwiej”.

STENOTYPISTKA znająca języki: niemiecki, rosyjski, francuski, angielski poszukuje posady. Może udzielać lekcji języków i stenografji. Lwów ul. Krzywa 6. oficy. G. Głębocka Nr. tel. 26-62. 1824

NAUCZYCIELKA poszukuje posady na wyjazd w zakresie Szkoły Powszechnej lub Niższego Gimnazjum wraz z językami obcymi. Posiada muzykę (fortepian). Do Administracji: okazicelce asygnaty pięćdziesiątowej Nr. 7,999.251. 1851

INTELIĞENTNA, pełna życia młoda panna wyjeżdża jako towarzyszką, lektorką sekretarką, do dzieci lub tp. Zgłoszenia do Administracji Kurjera Lwowskiego” pod „Kulturalna”. 1766-29

INTELIĞENTNA UCZCIWA OSOBA z poleceniami zajmie się szyciem, naprawianiem, cerowaniem i lżejszą robotą w gospodarstwie za uieszkaniem wikt lub skromne wynagrodzenie. Zgłoszenia pod „Praca” do Administracji Kurj. Lw. 1848

STARANNIE i tanio przepisuje na maszynie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.” pod „Szybkość”. 1334-5

Nauka i wychowanie.

STENOGRAFJI wyuczysz listownie Instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. Żądajcie bezpłatnych prospektów. 1351

Różne.

BIEDNA WDOWA po wspólnym pracowniku miejskim, bez zaopatrzenia, ciężko chora, uprasza o łask. datki pod M. W. do Adm. K. L. 1836 b

SZLACHCIANKA wdowa bez rodziny i żadnej emerytury z podpadła na zdrowiu córką z powodu wypadków wojennych bardzo zubożała, uprasza P. T. o pomoc materialną na kurację chorej córki Datki przyjmuje Adm. Kurj. Lw. pod „Szlachcianka”. 1849

Z PISMA i fotografii trafnie określam charakter, przeszłość i przyszłość od 10-7, Długosza 21, I. p., 7. (boczna św. Mikołaja).

Przeznaczenie.

Światowej sławy psychografolog SZYLLER SZKOLNIK opowie Ci, kim jesteś, kim być możesz? Nadeślij charakter piśmie swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj: imię, rok, miesiąc urodzenia. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysyłam po otrzymaniu 3 złotych (można znaczkami pocztowymi). Osobiście przyjmuję od 12-7. Protokoły, odczyty, podziękowania nawiązytniejszych osób stolicy. Warszawa, Psycho-Grafolog, SZYLLER-SZKOLNIK, Piękna 26-8. 1832

Matrymonialne.

WDOWIEC, bezdzietny lat 35, szuka towarzyszkę życia. Zgłoszenia pod „Majętny” do administracji „Kurjera Lw.”. 1728

Zbieracze znaczków pocztowych!

565 sztuk różnego rodzaju znaczków pocztowych, między którymi dużo znaczków rzadkich jak np. 11 albańskich (prowizoria) 9 wspaniałych perskich z czasów koronacji, 6 z Krety (całość) 25 rzadkich Ameryki środkowej etc. tylko za zł. 7-50. Wielki cennik ilustrowany wysyła na żądanie gratis i franco Bala Ssekula Sonnenhof Lucerne (Szwajcaria). 1402

Popierajcie cele TSL.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetry: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar” 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobnie ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej.

Zakładem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 29-19, pod zarz. Z Kiełbusiewiczą.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroniński.